

KOORGEL EIDE

uitgave van de afdeling bisdom Roermond van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging
nummer 81 november 2008

cōgregatos undec
erant dicentes q
apparuit simoni.
gesta erāt i via: et
eum in fractione p
hec loq̄retur: steti
rum et dixit. Pax
te timere. Cōturba
istimabant se spir
eis. Quid turbati es
ascendūt in corda
nus meas et pedes
Palpate et videte:
et ossa nō habet
bere. Et cum hoc
is manus et pedes
nō credentibus et
dio. Dixit. Habetis
manducetis. At illi
piscis assi: et fauū
rasset coram eis: lumen

dantes et benedi
et
q̄
ut
m
eo
li
H
quī v
quē d
nubere vocavit di
in hoc duplex test
angelis: q̄ et pre
dicit: et huic mati
mendavit dñs. ut
ret. Deniq; manit
q̄ erat ip̄e incorru
inchoans. solus
esse. nec lumen a
fuisse testatur: pri
in nuptijs fecit di
erat: ut legentibz d
dñs imitatus sit
num debeat: et ve

INHOUDSOPGAVE:

1	Ten geleide	27	(Kerk)muziek op de elektro- nische snelweg XXIV
3	Van het secretariaat	29	KGL-Bibliotheek-Nieuws
5	Zingt een nieuw lied tijdens het Paulusjaar 2008-2009	32	Koorzaken: Muziek is gekrystalliseerde emotie
8	Gregoriaans: Drie keer Introïtus	34	Kind-Koor-Kerk: dankjeweldag
12	Zo is het toevallig ook nog eens	35	Nieuws alla breve
12	Jubelen in donkere dagen	36	Deutsche Messe
14	Vanaf de orgelbank	37	Ook het koor is volk
15	Heilige Caecilia tegen depressie	38	VNK-info
17	In Memoriam Joseph Galineau en Lucien Deiss	39	Jaarverslag 2007
19	Verslag Congres Pueri Cantores	42	Activiteitenagenda
21	Toelichting DO-UT-DES- Muziekbladen	43	Jubileum Kerkelijk Zangkoor St. Theresia 1933
23	DO-UT-DES Muziekbladen	44	Jubilea en onderscheidingen

OMSLAG:

St. Paulus, Holy Cross Church, Shipton-on-Cherwell, Oxfordshire, Engeland.

In de iconografie wordt Paulus gewoonlijk afgebeeld met een zwaard, het instrument van zijn marteldood.

REDACTIE:

Aalm. Guido Grond, Ad Voesten, Marian Verstappen (secre)

E-mail: koorgeleide@home.nl.

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond

TEN GELEIDE

* In deze derde aflevering van het informatie- en instructieve contactblad KoORGELeide in 2008 vragen wij uw bijzondere aandacht voor het **PAULUSJAAR 2008-2009**. Een initiatief van Paus Benedictus XVI bij gelegenheid van de 2000ste geboortedag van de apostel der volkeren: Paulus van Tarsus (ca.8/9-64/67 na Chr.).

- * Van St. Paulus stamt de **oproep** in zijn brief aan de christenen van Efese (5,19-20): 'Spreekt elkander toe in psalmen en hymnen en liederen, ingegeven door de Geest. Zingt en speelt voor de Heer van ganzer harte. Zegt altijd voor alles dank aan God de Vader in de naam van onze Heer Jezus Christus'.
- * In de rubriek '**Zingt een nieuw lied** ...' verwijzen wij U naar Gregoriaanse gezangen over en met teksten van deze verkondigende apostel en eveneens naar Nederlandstalige gezangen van en over deze rondreizende dienaar des Heren.
- * Do-Ut-Des-Muziekbladen focust nu eens op het 'middenveld' van de titel van dit blad: Ko**ORGE**Leide met **composities voor dit bijzondere kerkinstrument**. In deze eens een nieuw geluid vanaf de orgelbank.
- * Een interessant artikel van de organiste Anja Hendrix in de rubriek 'Vanaf de orgelbank'. '**Vanaf....**' zou misschien nu even moeten heten '**Onder....**'. Wie de orgelschoen past, hij/zij trekke hem aan!
- * Verder informatie over de diocesane werkgroep '**Kind-Koor-Kerk**', de toekomst van de kerkmuziekbeoefening ligt mede in haar handen. Kinderkoorzang in de parochie als een teken van vitaliteit.
- * Een artikel van pastoor Ed Smeets **vanuit de praktijk** met een speciale opdracht om eens goed te kijken naar WAT zingen we, WANNEER en WAAROM zingen we?
- * Vergeet niet de informatie te lezen in de rubriek '**Van het secretariaat**' en het **Jaarverslag over het jaar 2007**.

- * Vervolgens de reeds **overbekende rubrieken** met koornieuws, met informatie over verschillende onderwerpen en belangrijke uitgaven op kerkmuzikaal en liturgisch gebied. Verder het recente VNK-Nieuws, verstrekt door Hans Braun, VNK-voorzitter.
- * En last but not least de **jubilea** van en **onderscheidingen** voor diverse koren, dirigenten, organisten, zangers en zangeressen in dit bisdom. De redactie dankt hen voor hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.
- * Er is een **thematische inhoud** gemaakt van alle artikelen die ooit in Koorgeleide zijn verschenen. U kunt deze index bestellen via: koorgeleide@home.nl ad € 7,50.
- * Jammer genoeg moeten wij als redactie om moverende redenen **afscheid nemen van het redactielid Rob Peters**. Sinds mei 2000 was hij verbonden aan de redactie. Wij danken hem van harte voor zijn meedenken en bijdragen, met name op compositorisch gebied. Hij zal wel bij tijd en wijle een bijdrage leveren met betrekking tot het orgel(spel) in de liturgie.
- * Tenslotte een **dringend verzoek**: geef adreswijzigingen door aan het secretariaat en niet aan de redactie. Bij voorbaat dank.
- * De volgende aflevering van Koorgeleide in het jaar 2009 (KGL 82) zal in april verschijnen. **Uiterlijke datum voor het inleveren van kopij: 15 januari per e-mail**. Ook wat betreft het organiseren van kerkmuzikale activiteiten in de koorkringen, ook al zijn datum en plaats nog niet exact bekend. Neemt U ter voorkoming van niet-plaatsing of inkorting vooraf contact op met een van de redactieleden.
- * De Redactie wenst U veel leesgenot en vraagt U vriendelijk de koorleden ook hierin te laten delen.

*Verder alvast een ZALIG KERSTFEEST
en een GEZEGEND NIEUWJAAR.*

De Redactie

VAN HET SECRETARIAAT

- Voor de vijfde maal in successie wordt door het bestuur van de Dekenale Koorkring Weert in het parochiehuis 't Österke de **succesvolle cursus gregoriaans** georganiseerd. De cursus, bestaande uit 10 bijeenkomsten, wordt wederom gegeven door de heer Cyriel Tonnaer. 17 cursisten hebben zich reeds voor de cursus aangemeld, waarmee de cursus geheel is volgeboekt.
- De Heerlense Oratoriumvereniging organiseert op **13 december 2008 een meezingconcert** in de Heerlense kerk St. Franciscus van Assisië (aan de Laanderstraat). Uitgevoerd wordt de **Messiah van G. F. Händel**. Het meezingconcert is bedoeld om zangers de gelegenheid te bieden de hele dag met elkaar een bekend werk te repeteren en het daarna uit te voeren. Het gaat in de eerste plaats om het plezier van het zingen. Het is dan ook niet noodzakelijk dat u de Messiah al eerder gezongen hebt. Vanaf 10.00 uur oefenen de deelnemers **onder leiding van dirigent Emmanuel Pleijers**. Rond 16.30 uur vindt de uitvoering plaats met het Orchester der Kölner Kammermusiker en professionele solisten. Nadere gegevens kunt u vinden op de internetpagina <http://www.hovheerlen.nl/meezingen>. Belangstellenden kunnen zich aanmelden via de website www.hovheerlen.nl waar ook de laatste informatie te vinden is.
- Schriftelijk aanvragen van een inschrijfformulier kan ook bij: Penningmeester HOV, Lambrechtsstraat 13, 6367 BM Voerendaal.
- De **Studie- en Zangdag voor kinderkoördirigenten en belangstellenden** die aanvankelijk zou plaats vinden op zaterdag, 30 augustus 2008, kon wegens onvoorziene omstandigheden niet doorgaan en is verplaatst naar zaterdag, **29 november a.s.** Locatie, tijden en programma zijn ongewijzigd gebleven.
- In het kader van de viering van het 135-jarig bestaan van het Kerkkoor Zanggenootschap St. Caecilia, het 40-jarig bestaan van het Gemengd Koor, alsmede naar aanleiding van het feit dat 70 jaar geleden de kerk van **Meerssen** verheven werd tot basiliek, zal het Basilicakoor op **zaterdag 22 november a.s. om 18.00 uur in de basiliek** zingend deelnemen aan de jubileummis door de Krönungsmesse van W. A. Mozart met orkest en solisten ten gehore te brengen. De muzikale leiding is in handen van Claudia Kranen-Moonen met aan het orgel Rob Waltmans.
- Voor de **cursus gregoriaans** voor (toekomstige) scholaleid(st)ers hebben zich reeds 11 cursisten ingeschreven. Geweldig! De cursus, die bedoeld is voor cursisten die reeds op conservatoriumniveau, of op daarmee

gelijk te stellen niveau, muziek gestudeerd hebben, wordt gegeven te Roermond op vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.30 uur in het COLAM-gebouw, Heinsbergerweg 2. De cursus start op **vrijdag 7 november** a.s. en eindigt op vrijdag 20 juni 2009. De cursus omvat de studie van articulatie en woord-neumverhoudingen naar de oudste handschriften, modaliteit, scholaleiding, repertoirestudie, vormleer en liturgie. Het docententeam bestaat uit mgr. dr. Alfons Kurris, Franco Ackermans, Cyriel Tonnaer en pastoor Ed Smeets. De cursus wordt afgesloten met een getuigischrift. Het cursusgeld bedraagt slechts € 300,-. Van de cursus maakt, bij voldoende deelname, een 5-daagse studiereis naar Solesmes deel uit. Er zijn nog enkele cursusplaatsen beschikbaar. Inlichtingen bij het secretariaat van de NSGV.

- Met een feestelijke hoogmis op zondag, **23 november a.s. om 11.00 uur in de Roermondse kathedraal** neemt de **Schola Cantorum van het Ward-Instituut officieel afscheid van haar dirigent Louis Krekelberg**, die de Schola bijna dertig jaar heeft geleid. Deze hoogmis op het feest van Christus Koning wordt **rechtstreeks door de KRO/RKK radio uitgezonden**. De koren waarmee de heer Krekelberg de afgelopen jaren heeft samengewerkt zijn allemaal uitgenodigd om zingend deel te nemen aan deze eucharistieviering. Na afloop van de viering in de kathedraal kunt u de heer Krekelberg tijdens een receptie in de Oranjerie van 13.00 uur tot 15.30 uur de hand drukken.

Jacq. Hoorens, secretaris.

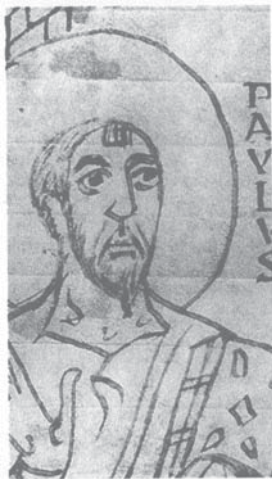
WAAROM IS LITURGISCHE MUZIEK ZO BELANGRIJK?

Veel tijd en energie wordt besteed aan muziek in de liturgie. Koren, cantors, organisten en andere musici besteden er wekelijks enkele uren aan. Waarom? Waarom is liturgische muziek zo belangrijk. Mgr. Wiertz, bisschop van het bisdom Roermond, geeft ons een antwoord: *“In dienst van een waardige liturgie levert met name de kerkmuziek een onmisbare bijdrage. Goede muziek veredelt het mensenhart. Passende kerkmuziek verheft het hart, verheft ons hart tot bij God.”*

(Uit: Woord vooraf, in: OVERZICHT VAN DE GEZANGEN-I (30 november 2008-10 april 2009) van de Werkgroep voor Liturgie Heeswijk.

Een aanbevolen leidraad voor een goede keuze van de liturgische gezangen, met aandacht voor nieuwe gezangen. Een abonnement (deel 1 en 2) kost incl. verzending: € 20,78. Bestel-adres: Uitgeverij Berne Heeswijk, Postbus 27, 5473 ZG Heeswijk - tel.: 0413-293480/ fax: 0413-294268.

ZINGT EEN NIEUW LIED

TIJDENS HET PAULUSJAAR
2008-2009

LIEDEREN VAN EN OVER ST. PAULUS

*"Zingt met elkaar psalmen en hymnen
en liederen ingegeven door de Geest.
Zingt en speelt voor de Heer van ganse harte"
(Ef.5,19)*

Inleiding:

Paus Benedictus XVI heeft dit jaar op het Hoogfeest van de HH. Petrus en Paulus officieel aangekondigd dat van 28 juni 2008 tot 29 juni 2009 een bijzonder jubileumjaar is gewijd aan de apostel Paulus. Dit naar aanleiding van het feit dat het 2000 jaar geleden is dat Paulus geboren werd, en wel volgens de historici tussen 7 en 10 na Christus.

Saulus, na zijn bekering bij Damascus werd hij Paulus genoemd, werd in het begin van onze jaartelling, in een joods gezin te Tarsus in Cilicie (Z.-O. Turkije) geboren. Paulus reisde heel wat af om Gods Woord te verkondigen. En met zijn brieven hield hij contact met de jonge kerken. Zijn zendingsreizen worden beschreven in het boek 'De handelingen van de apostelen', een verslag van de werkzaamheden van Petrus en Paulus.

Het Paulusjaar is een reden te meer om eens aandacht te besteden aan composities, geïnspireerd door de teksten van St. Paulus en liederen die speciaal gaan over St. Paulus en zijn boodschap: "Verheugt u in de Heer te allen tijde" (Fil.4,4) - "Er zijn allerlei soorten werk, maar er is slechts één God, die alles en allen tot stand brengt" (I Kor.12,6) - "Indien God vóór ons is, wie zal dan tegen ons zijn?" (Rom.8,31) - "Voor die vrijheid heeft Christus ons vrijgemaakt" (Gal. 5,1).

Zoals de paus met St. Paulus zegt: 'SPE SALVI FACTI SUMUS' - IN DEZE HOOP ZIJN WIJ GERED (Rom.8,24).

Wat betreft de liturgie: in deze wordt nog al eens in de zondagse liturgievieringen de tweede schriftlezing overgeslagen. Dat is jammer. Want wat opvalt als men in het A-B-C-jaar naar de tweede lezing kijkt, is dat het meest geput wordt uit de brieven van Paulus die naar de geadresseerden genoemd worden: Romeinen, Galaten enz. Het PAULUSJAAR is een mooie gelegenheid om die Brieven van Paulus te lezen. Broeder Rafael Bosters heeft er vroeger in de Vlaamse uitgave Levensecht reeds een lans voor gebroken en er met name voor de jeugd enkele Paulusvieringen geschreven.

St. Paulus heeft 14 brieven geschreven/gedicteerd. Het zijn gelegenheidsbrieven naar aanleiding van misstanden, ruzies, aanbevelingen, bemoedigingen enz. voor een bepaalde christelijke geloofsgemeenschap in zijn tijd. Naar de woorden van G. Bouwman: 'Het zijn schriftelijke uitingen van godservaringen van een religieus genie'.

Deze reizende geloofsverkondiger geeft ons als opdracht mee: Jong en oud, verkondigt zingend en spelend met hart en ziel de Evangelische Boodschap - Evangelisare per musicam sacram!

EEN KEUZE VAN 'PAULUSGEZANGEN'

* GREGORIAANSE GEZANGEN (een keuze):

In het Graduale Triplex (Solesmes 1979) cq. Graduale Romanum (Solesmes 1974)

- Alleluia 'Sancte Paule apostole', blz.666.
- Introitus 'Gaudete in Domino' (Phil.4,4,5; Ps. 84,2), blz.21.
- Graduale 'Christus factus est' (Phil.2,8,9), blz.148.
- Introitus 'Nos autem gloriari' (Gal.6,14; Ps.66,1), blz.162.
- Communio 'Christus resurgens' (Rom.6,9; Ps.97,2), blz.207.
- Antifoon 'Maneant in vobis' (I Kor.13,13), blz.167, 887.
- Introitus 'Caritas Dei' (Rom.5,5; Ps.87,2), blz.248.

* **GEZANGEN NAAR TEKSTEN VAN ST. PAULUS:**

In gezangen voor Liturgie: zie aldaar het register op bijbelse vindplaats of bijbelse referenties (blz.864-865)

In Laus Deo II: zie aldaar het register van bijbelplaatsen (blz.1297-1298).

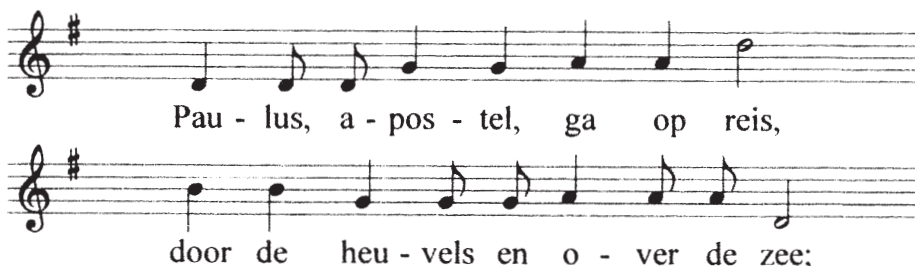
In Zingt Jubilate: zie aldaar het Bijbelregister (blz.1016)

* **GEZANGEN OVER ST. PAULUS:**

- 'De Heer riep Petrus uit zijn boot' (in: Laus Deo II, blz.1042, str. 2,4 en 5: bij de viering van Paulus).

* **SPECIAAL VOOR KINDER- EN JEUGDKOREN:**

refrein:

- 'Paulus, apostel, ga op reis' (in: Zingend Geloven, deel 3-86; deel 7-75)(Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer 2001) (eenstemmig en meerstemmig).
- 'Paulus, apostel' (in: Zing alle dagen - Liedboek voor kinderen 3 -liednr. 38)(Uitgeverij G.F.Callenbach, Nijkerk 1991).
- 'De Saul van Tarsus' (in: Alles wordt Nieuw - verzamelbundel met begeleiding, blz.246-247/of deel IV - liednr.29)(Uitgeverij G.F.Callenbach, Nijkerk, 1985).
- 'Saulus' (in: Bijbelliederen voor jonge kinderen, liednr.84) (Uitgeverij Boekencentrum -'s Gravenhage, tweede druk 1988).
- 'Paulus' (in: Zing het Woord - liedboek voor kinderen, liednr.45)(Uitgeverij Ploegsma, Amsterdam 1973).
- 'Saulus' (in: Bijbelse liedjes voor kleuters, liednr.29) (J.N.Voorhoeve, Den Haag 1987).
- 'Namens Paulus' (in: Geestelijke liederen voor kinderen deel 2 –Het koninkrijk lijkt op ...- 52 bijbelliedjes Nieuwe Testament, blz.96)(Gooi&Sticht, Kampen 1987).

"Wachet auf, ruft uns die Stimme". Dat is de door God gegeven levensmelodie van de apostel Paulus en door hem aan ons. Luister maar eens naar het oratorium 'Paulus', in 1835 door Felix Mendelssohn Bartholdy gecomponeerd.

DRIE KEER INTROÏTUS MET KERSTMIS

In de oudheid heeft bij het zingen van een introïtus de nadruk op de gehele psalm gelegen. Dat kunnen we opmaken uit de misformulieren van de feestdagen.

Men koos een psalm, die in zijn geheel paste bij de idee die de dag beheerste, gebaseerd op de toenmalige allegorische exegese.

In latere tijden is bij de introïtus in muzikaal opzicht de nadruk op de antifoon komen te liggen. Ondanks deze accentverschuiving komt de stemming, waarmee we de viering beginnen, toch tot uiting. Men wilde door middel van de antifoon de toon aangeven. Het vers, dat bijzonder op de viering betrekking leek te hebben, werd uit de psalm gelicht en voorop gezet.

Zo werd vroeger met Kerstmis de gehele psalm 2 aan het begin van de Nachtmis gezongen en heeft men later daaruit vers 7 als antifoon gekozen:

Dominus dixit ad me, Filius meus es tu (de Heer sprak tot mij: gij zijt mijn Zoon).

The image shows a musical score for the Introit of Christmas Eve. It features a large, ornate initial 'D' on the left. To its right is a musical staff with notes and lyrics. The lyrics are in Latin: 'O MI- NUS di- xit ad me : Fi- li- us me- us es tū, e-'. Above the staff, there is a reference to 'Ps. 2, 7. V. 1. 2. 8'. The notation includes various musical symbols such as clefs, notes, rests, and accidentals.

De psalmen van Kerstmis, psalm 2, 93 (92), 98 (97) en 110 (109), zijn fel en niet mis te verstaan, ze horen van oudsher bij de kerstliturgie. Kerstmis is in de loop der tijden erg lieflijk geworden, de psalmen zijn bedolven onder sneeuw en dennennaalden.

De inhoud van psalm 2 roept bepaald geen romantische kerstnachtgedachten bij ons op, als we vers 9 lezen waarin vijanden door Gods koning met ijzeren knots mogen worden verbrijzeld of als lemen kruiken in gruzelementen mogen worden geslagen. Eeuwen vóór Christus droegen koningen in het Midden-Oosten ijzeren scepters waarmee zij tijdens een ritus een stuk aardewerk, waarop de namen van hun vijanden waren ingegrift, verbrijzelden. Die vorm van magie had niet altijd het gewenste resultaat! Maar, zo lezen we in de psalm, aan de Messiaanse koning, de zoon van God, wordt de heerschappij over de hele wereld gegeven. De Heer spot met al zijn vijanden, met Pasen overwint hij zelfs de laatste vijand, de dood.

Naast de tekstinhoud hebben we ook te maken met de melodie van de Introitus.

Het officie is nauw verbonden aan de uren van dag en nacht. Het tijdstip oefent een

grote invloed uit op de keuze van teksten en de aard van de melodieën. Zo is de nachtmis doordrongen van de heilige ernst van het middernachtelijk uur. De antifoon Dominus dixit ad me bestaat uit twee zinnen, beide zinnen hebben slechts een toonomvang van een kwint en hebben eenzelfde bouw. Ze beginnen met hetzelfde motief op de woorden Dominus en ego. De antifoon is gecomponeerd in een oligotonische stijl, waarin de melodie voornamelijk uit kleine notengroepen boven een enkele woordlettergreep bestaat. Het is een klassiek procédé, dat de zeggingskracht van een tekst muzikaal kan intensiveren.

IN. VIII
RBCKS

Cf. Is. 9, 2. 6 ; Lc. 1, 33 ; Ps. 92

L UX fulgé- bit * hó- di- e su- per nös : qui- a
na-tus est no-bis Dó- mi- nus : et vo- cá- bi- tur Admi-

Lux fulgebit (Licht straalt heden over ons). De tekst van introïtus uit de Dageraadsmis is samengesteld aan de hand van teksten uit Jesaja, Lucas en psalm 93 (92). In het Graduale Romanum staat er Cf bij, dit kan afgeleid zijn van het werkwoord conferre = bijeenbrengen, verzamelen of het is een afkorting voor het woord conform dat 'overeenkomstig' betekent.

De teksten van Jesaja, waar we hier mee te maken hebben, zijn van zeer oude oorsprong (8e eeuw voor Christus). De hoofdstukken 6-12 heten het Immanuëlboek. De kern van dit boek wordt gevormd door de Messiaanse profetieën (hoofdstuk 9 en 11), waarin de geboorte van een vredebrengende vorst wordt aangekondigd. Jesaja wordt overvloedig geciteerd in het Nieuwe Testament, hij wordt beschouwd als de profeet bij uitstek.

In psalm 93 (92) is sprake van machtige wateren, rivieren die zwellen, de baren der zee: allemaal beelden van de vernietigende kracht van de tijd. Het is eigenlijk een psalm voor de laatste sabbat van het bijbelse jaar, Israël bereidt zich voor om het paasfeest in de tempel te gaan vieren. In die tempel stond de 'koperen zee', een beeld van Gods heerschappij over de machten van de tijdelijkheid. De psalmist zingt over Gods koningschap dat als een rots in de branding staat, ontwrichtende en ondermijnende machten slaan tegen Hem te pletter.

In de Introitus Lux fulgebit komt het licht van de dageraad tevoorschijn! De eerste zin sprankelt als een opgaande zon van re via fa-la-do naar de vibrerende tristropha

op hodie om daarna de sol op te zoeken. Hetzelfde wordt nog eens herhaald op de vreugdekreet quia natus est. Dan volgt een grote zin die naar cuius regni gaat, regni brengt ons via de hoge re op de blij klinkende reciteertoon do, de (vershoven) dominant van de 8e toon.

The image shows a musical score for the Introitus 'Puer natus est'. It features a large initial 'P' for 'Puer'. The melody is written on a single staff with square neumes. The lyrics are written below the staff in a Gothic script. The text is: 'U-ER • na- tus est no- bis, et fi- li- us da- tus est no- bis: cu- ius impē- ri- ūm sū- per'. Above the staff, there are various musical notations including clefs, time signatures, and dynamic markings. The text 'Is. 9, 6; Ps. 97' is written in the upper right corner of the score.

Puer natus est (Een Kind is ons geboren): de introitus van de Dagmis.

Weer een Jesajatekst die met een psalm verbonden wordt, nu psalm 98 (97) die van oorsprong bedoeld is voor de tijd vlak na het joodse paasfeest, dat beleefd wordt als voorteken van de verlossing van de wereld. Psalm 98 bezingt onder ramshoorn- en trompetgeschal de koning die komt om recht en onrecht uit elkaar te slaan.

Met behulp van deze psalm wordt de komst van de Koning, waar we in de Advent naar uitkijken, krachtig ondersteund.

De introitus Puer natus est is een sprekend voorbeeld van een kleurrijke ouverture, die de toon zet voor de Dagmis van Kerstmis. Het komt vaker voor dat een introitus wordt gekenmerkt door een krachtige en levendige beweging. Andere voorbeelden daarvan zijn: Populus Sion, Rorate, Lux fulgebit, Laetare, Vocem iucunditatis, Viri Galilaei, Exsurge, Spiritus Domini en Gaudeamus.

De Nachtmis (2e modus) en de frisse Dageraadsmis (8e modus) hebben de 7e modus niet aangedurfd. De Dagmis opent, met het koninklijk trompetgeschal uit psalm 98 in onze gedachten, in de meest triomfantelijke modus met de kwintsprong sol-re op Puer, een Kerstwoord bij uitstek, en laat zich de stijging op sol-si-re-fa niet ontgaan om de heerschappij, het imperium van dit Kind, op waardige wijze te bezingen. Een zelfde kwintsprong aan het begin van een gezang zien we ook in de communio van Pinksteren: Factus est repente.

De eerste zin van de introitus bestaat uit twee delen, die op elkaar lijken en toch een fijne tegenstelling vertonen: het eerste deel blijft op de dominant hangen, het tweede deel gaat sierlijk naar de grondtoon terug en benadrukt de do op datus est nobis.

Daar eindigt het eerste zinsdeel, de rest van de introïtus is eigenlijk één grote zin die met een majesteitlijke finale eindigt op de grondtoon.

Aan de hand van deze drie mooie intochtgezangen hoop ik iets te hebben kunnen verduidelijken van de oorspronkelijke, frisse en heldere liturgie die vele eeuwen geleden mensen heeft geïnspireerd bij het maken van kleurrijke composities. Met het zingen van gregoriaanse gezangen wordt een eucharistieviering niet opgeluisterd, met het gregoriaans wordt er een extra dimensie aan de liturgie toegevoegd. Woord en toon zijn binnen de liturgie innig met elkaar verbonden!

Cyriel Tonnaer

BROCHURE 'KINDEREN ZINGEN'

Eind november valt er een mooie brochure bij 1500 parochies in Nederland in de brievenbus.

Deze brochure met als titel - Kinderen zingen - is een initiatief van de landelijke Stuurgroep Kind-Koor-Kerk en heeft als doel: stimulering van de kinderkoorzang.

-KINDERKOORZANG IN DE PAROCHIE: EEN TEKEN VAN VITALITEIT!-

In de brochure maken we kennis met verschillende kinderkoren in het land. Ook andere vormen waarin gezongen wordt met kinderen komen aan de orde, zoals het familiekoor of projectkoor.

Elk koor heeft een eigen aanpak ten aanzien van het werken met kinderen in de parochie. Waar de een werkt aan de kwaliteit van de zang, werkt men bij een ander koor juist aan het verhaal rondom het lied. Het enthousiasme voor het zingen is echter duidelijk aanwezig bij de geïnterviewde kinderen en hun dirigenten en geeft moed aan iedereen die twijfelt over de toekomst van het kinderkoor in de parochie.

Het is goed dat deze brochure bij elke parochie wordt bezorgd, en het is ook van groot belang dat ieder kerkbestuur zich bezighoudt met het begrip kinderkoor en het stimuleren van de kinderkoorzang binnen hun eigen parochie. Deze brochure kan daaraan bijdragen en mensen enthousiasmeren!

Joke Halmans

ZO IS HET TOEVALLIG OOK NOG EENS

In PUNCTUM, het contactblad voor alle koren in het bisdom Groningen-Leeuwarden, jrg.21, nr. 2, blz.11 schrijft Wil Jongma, secretaris van de diocesane NSGV-afdeling en lid van het Hoofdbestuur informatief het volgende met betrekking tot de koororganisatie:

“Bij besluit van de Bisschoppenconferentie in januari 1960 is elk koor dat dienstbaar is aan de RK-liturgie lid van de (landelijke) NSGV en (diocesane) DSGV. Bij het Algemeen Reglement voor parochiebesturen (1997) zijn de koren werkgroepen van de parochies. Deze zaken alsmede de samenhangende juridische verantwoordelijkheden dienen goed in een huishoudelijk reglement omschreven te zijn. (...) Van het parochiebestuur mag verwacht worden dat zij een beleidsplan ontwikkelt, geldend voor alle muziek in de liturgie in de parochie en de uitvoerders daarvan (Advies Kaski-rapport nr.558: Uitvoering en beleid kerkmuziek in r.-k.parochies - augustus 2007). Het verdient aanbeveling om in het parochiebestuur een bestuurslid te hebben die aanspreekbaar is voor cantors en koren in de parochie.”

JUBELEN IN DONKERE DAGEN

Dat is de titel van het lezenswaardige artikel van Abtprimas NOTKER WOLF in zijn boek: “AUS HEITEREM HIMMEL” -Einfälle und Eingebungen für das Leben hier unten – verschenen bij Taschenbuch Verlag, Reinbek bij Hamburg, 2008, 4de druk, blz. 25.

De auteur is bekend van talk-shows met name op Duitse tv zenders. En als je eens richting Koblenz rijdt op héén- of terugreis maak dan beslist eens een ruststop bij “Maria Laach”. Bezoek daar de mooie abdijkerk en de uitgebreide boekwinkel: ars liturgica Buch & Kunsthandlung. In deze boekwinkel lag dit boek als bestseller met o.a. ook een artikel over “Muziek uit oordopjes of toch maar in het

koor zingen?”. Te koop bij Online-shop: www.marialaach.de/shop. Prijs € 8,95 (exclusief verzendkosten). Bestelnummer 101734.

Hieronder het bovenvermelde artikel met als conclusie om samen te gaan zingen, het liefst in een kerkkoor. (G.G.)

“ Is het niet zo? Vanaf de maand augustus bekruipt ons een gevoel van onbehagen bij het zien van de steeds langer wordende schaduwen. Zelfs de mooie zonnige herfstdagen kunnen dat gevoel niet keren. Nu staat ons het donkere jaargetijde te wachten. En dat kan ons gemoed flink parten spelen. Misschien behoort u ook tot die mensen die moeite hebben met het valse daglicht en het vroege invallen van de duisternis. Zij worden door zwaarmoedigheid overvallen. Ik ken een geweldig middel daartegen: zingen. Met vele anderen samen zingen en het liefst in een kerkkoor. Waarom in een kerkkoor? Omdat de kerkmuziek ons toestaat uit volle overtuiging te klagen en te jubelen. Het diepste leed en de grootste vreugde vinden we alleen in de gezangen die zich tot God wenden. Want als we ons tot Hem richten gaat het altijd om alles. Dan blijft het niet bij het dagelijkse “geknor” en de korte goede momenten tussendoor. Dan wordt uit het diepst van onze ziel geklaagd en gesmeekt of lof gezongen en gejubeld. Bij het zingen merken we plotseling dat er iets in ons zich openstelt zodat onze ziel zich uit kan deinen en opbloeien. En dat voelt als een bevrijding. Al voor de psalmdichters was Gods grootheid en goedheid een reden om te jubelen. Zeker, de bijbel kent ook nood en vertwijfeling, maar nooit ontdekken we een pessimistische basisstemming. Altijd weer lieten de psalmdichters zich van de schoonheid der wereld en het wonder des levens overweldigen en konden dan niets anders dan God te loven. Aan wie anders zouden ze zich ook moeten keren om hun vreugde en dankbaarheid kenbaar te maken. Een aanstekelijke jubel trekt daarom door de psalmen. “Looft de Heer, alle landen!” zo begint psalm 100. Psalm en dichter van psalm 96 nodigt zelfs de hele schepping uit om mee te zingen. “De hemel verheugt zich, en de aarde is vrolijk ... Jubelt alle bomen in het bos.” God te loven stemt je gemoed vrolijk - vele jaren geleden heb ik dit al mogen ervaren. Destijds was ik een jonge filosofieleraar in Sant’Anselmo, en daarnaast leider van ons koor. Af en toe gaven we concerten in heerlijke oorden zoals de gotische kerk te Fossanova - onvergetelijke momenten. En hoe meer ik bij de prachtige gezangen naar God keek des te duidelijker werd mij zijn grote heerlijkheid en liefde. Toen ik dan abt werd van het klooster St. Ottilien in mijn geboortestreek, moest ik een eigen lijfspreuk kiezen zoals dat voor elke abt gebruikelijk is. Ik koos toen voor “Jubilare Deo” - “Looft God” Want de jubel over Gods goedheid was mijn levenshouding geworden, en de vreugde over zijn leiding draagt mij bij het bidden en zingen in mijn kloostergemeenschap tot op de dag van vandaag. Daarom mijn raad: zing! Het liefst in een kerkkoor. Er is geen beter middel tegen donkere dagen en moeilijke tijden.

Abtprimas Notker Wolf OSB Geboren in 1940 in Bad Grönenbach in de streek Allgäu. Hij studeerde filosofie, theologie en natuurwetenschappen in Rome en München. In 1961 trad hij toe tot de orde van de Benediktijnen in St. Ottilien aan de Ammersee en werd daar in 1977 tot abt gekozen. Vanaf 2000 is hij abtprimas van de benediktijner orde met als zetel Rome. Hij vertegenwoordigt meer dan 800 kloosters en abdijen over de hele wereld. (Vertaling Ad Voesten)

VANAF DE ORGELBANK

ORGELSCHOENEN EN ANDERE COLLECTIE'S

Schoenen van Van Gogh

Het gebeurt vaker dat koorleden of ook concertbezoekers een verstolen blik op mijn schoenen werpen als ik achter het orgel zit. Aan deze orgelschoenen ben ik sinds ongeveer 25 jaren gehecht. Ze zien er niet meer uit, hebben zeker hun vierde laag zolen eronder zitten en het leer aan de zijkanten is helemaal versleten, er begint aan de rechterkant een gaatje in te vallen.

Als ik in andere kerken op het oksaal kom, zie ik daar vaak al de schoenen van mijn collega's staan, en het stelt me gerust, dat het blijkbaar bij organisten hoort om schoenen uit de vorige eeuw te koesteren. De staat van ontbinding varieert nogal. De mooiste voorbeelden kwamen we tijdens een orgelreis naar Oostfriesland tegen. Een mooie kerk met een fantastisch orgel dat ook door orgelstudenten en misschien ook muziekschool als studieinstrument mocht worden gebruikt. Achter de orgelkast een vondst: zeker 20 paar orgelschoenen in alle soorten en maten, maar geen enkel paar jonger dan 10 jaar.

Een ander voorbeeld van mooie collectie's: brillen. Welke dirigent komt hem/haar niet tegen: de koorzanger die de leesbril thuis heeft laten liggen. Soms staat er achter in de repetitieruimte een grote kist met oude brillen bestemd voor de missie. Al menig keer bood deze doos dé oplossing voor de koorzanger en de carnavalsachtige monturen zorgden voor een geweldige ontspannen sfeer. Een ander soort ontspannen sfeer zal een van mijn voorganger-organisten hebben gehad. Toen het orgel een aantal jaren geleden gerestaureerd werd maakten we onder de houten plank die over de pedaalabstrakten verloopt een mooie vondst: een collectie lege wijnflessen!

Dankbaar was ik laatst voor de collectie die de koster bijhoudt. Het regende pijpenstelen en ik kon uit zijn grote, deels antieke, parapluïen-bestand kiezen om droog naar de auto te lopen. Waarom kopen we eigenlijk allemaal zoveel nieuwe dingen? Mijn orgelschoenen kunnen vast nog 10 jaar mee.

Anja Hendriks

HEILIGE CAECILIA, PATRONES VAN DE KERKMUZIEK, TEGEN DEPRESSIE.

De bekende monnik en kellenaar van de benedictijnerabdij in Münsterschwarzach, Anselm Grün, geboren in 1945, schreef een boek over 'Vijftig heiligen voor je leven' (Uitgave: Ten Have, Kampen en Lannoo, Tielt, 3).

In dit lezenswaardig en aanbevolen boek ook een artikel over de heilige Caecilia onder de titel 'Laat je gevoelens toe' (blz.61-64).

Over deze kerkmuzikale heilige, met als feestdag 22 november, schrijft deze veelschrijvende monnik het volgende:

Docking Church, Norfolk

"Caecilia geldt als patrones van de kerkmuziek. Een antifoon voor haar feest luidde: 'Terwijl de muziekinstrumenten (bij haar bruiloft) weerklonken, bad Caecilia tot de Heer dat haar hart en lichaam onbevlekt mochten blijven'. In het Latijn heette deze beurtzang 'cantantibus organis'. Zo kwam het dat ze altijd met een orgel werd afgebeeld.

Eigenlijk luisterde Caecilia niet zozeer naar de muziek van de instrumenten, maar meer naar de onhoorbare muziek die Christus in haar binnenste liet klinken. De muziek van de goddelijke liefde, de muziek die het onhoorbare hoorbaar maakt en een venster opent naar de hemel. Ware muziek verblijdt niet alleen het hart, maar laat ook het onhoorbare klinken. Ze maakt, zoals een Franse kerkmusicus over de gregoriaanse koorzang zei, de stilte hoorbaar.

Ook dat drukt de legende van Caecilia in een indrukwekkende beeld uit: de vrouw die in bad verstikt moest worden, werd tot voorzangeres. Zij die onthoofd werd, staat voor het zingen van Gods lof. Als patroonheilige van de kerkmuziek kan Caecilia worden aangeropen tegen de tegenwoordig wijdverbreide nood van de depressie. (.....)

Muziek is van oudsher een manier om verlichting te brengen in depressies. Maar er is zeker ook melancholieke muziek, die de bedroefde stemmingen juist tot uiting brengt. Doordat muziek elke stemming kan uitdrukken, kan ze die ook veranderen. Muziek beroert alle gevoelens in ons hart en brengt ze naar boven. Daarin ligt pre-

cies haar geheim en genezende kracht: ze maakt het ons mogelijk ook negatieve gevoelens uit te drukken en ze juist daardoor te veranderen. Achter de depressie schuilt vaak een groot verlangen; zo groot dat het menselijk hart het niet meer kan bevatten. Geestelijke muziek heeft altijd al het menselijke hart tot God opgeheven en een helende werking gehad. Ze doet de mens die gebukt gaat onder zijn depressieve gevoelens opkijken naar degene die als enige in staat is zijn diepste verlangens te vervullen".

Is het niet zo dat de Hl. Caecilia ons uitnodigt en met haar de geest van de liturgie sinds Vaticanum II om zoveel als mogelijk in de gezamenlijke liturgische vieringen als medegelovige naar de voorschriften van de liturgie samen als gemeenschap te zingen, met als motor het koor als ondersteuning van die gemeenschapszang! Samen zingen als een genezende en heilzame manier om de (depressieve) zorgen van elke dag en elke week te boven te komen.

(Guido Grond)

PASTORAAL - LITURGISCHE BEZORGDHEID OMTRENT DE TOEKOMST VAN DE KERKMUZIEK

Die bezorgdheid leeft niet alleen in Nederland. Behalve daar waar dirigenten, organisten en kerkkoren echt liturgisch hun functie vervullen in de liturgie. Daar waar de liturgie in alle opzichten leeft; waar kerkmuziek echt liturgie is en waar de kerkmuziek inderdaad een gezongen evangelische boodschap is.

De toekomst van de kerkmuziek is sterk afhankelijk van meer kerkmuzikaal bewustzijn bij hogere en lagere kerkelijke overheden. Om het maar eens kort en krachtig uit te drukken: "Als de kerkmuziek sterft, dan kun je de liturgie begraven." En daar willen wij het toch niet op aan laten komen, niet waar?

Het bovenstaande zou in het kader van het 450-jarig bestaan van ons bisdom "al licht" onderwerp van gesprek en actie mogen zijn. Een hot item voor bijeenkomsten van pastores, kerkbesturen en andere kerkmuziekverantwoordelijken. Het is in het belang van de kerkmuziek en haar beoefening in de toekomst. De lofzang Gods dient gaande te worden gehouden.

*(Zie ook: Musik & Liturgie (2007, nr.6), het Gregoriusblad (2008, nr.2, blz. 30)
en het reeds eerder vermelde Kaski-rapport.*

IN MEMORIAM: JOSEPH GELINEAU (1920-2008) EN LUCIEN DEISS (1921-2007)

Voor de ouderen onder ons zijn deze overledenen heel bekende namen met betrekking tot de liturgie en de kerkmuziek. De een, Joseph Gelineau op het gebied van het liturgische lied, de ander, Lucien Deiss op het gebied van nieuwe composities in het kader van de vernieuwde liturgie vóór en na het Vaticaans Concilie.

Op vrijdag 8 augustus 2008 is de ons bekende Franse pater JOSEPH GELINEAU op 87-jarige leeftijd overleden.

Hij werd geboren op 31 oktober 1920 te Champ-sur-Laon. Hij was sinds 1941 jezuïet en werd in 1952 priester gewijd. Hij studeerde te Parijs en Rome. In het kader van de liturgische vernieuwing zette hij zich bijzonder in voor een pastorale opzet van de liturgie. Heel zijn leven heeft hij gewijd aan de liturgische (gezongen) kerkmuziek. Hij is onder meer bekend geworden door zijn psalmen in de Franse taal. Deze Gelineau-psalmen werden ook in het Nederlands vertaald. De meest bekende is wel Psalm 23 met het refrein 'Want mijn herder is de Heer' (Gvl 23-III/LDII-484).

Een belangrijk werk is zijn 'Chant et musique dans le culte chrétien' (1962), in 1965 in het Duits vertaald door Leo Tönz SJ onder de titel 'Die Musik im christlichen Gottesdienst - Principien, Gesetze, praktische Anwendungen'. (Uitgave: Verlag Friedrich Pustet, Regensburg, 1965; 303 blz.) Door dit werk kreeg hij grote invloed op de ontwikkeling van de liturgie in de volkstaal en niet alleen in Frankrijk, maar ook in vele andere landen binnen en buiten Europa.

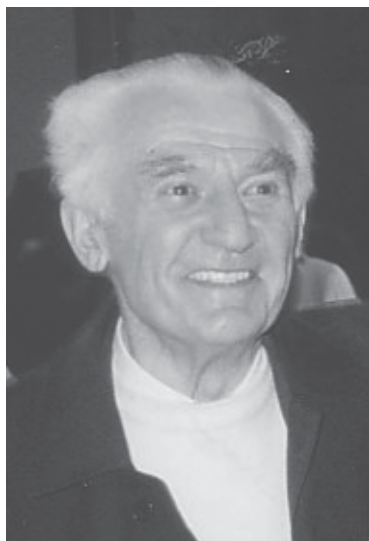
Al in 1987 noemt Anton Vernooij hem **'de vader van de muzikale volkstaal-liturgie'**. Zijn gezangen en boeken over liturgie waren een bron van inspiratie voor meerdere generaties kerkmusici.

De inaugurele rede van prof.dr.Martin Hoondert op 7 december 2007 had als titel 'Muziek als rituele praktijk' (Uitgeverij Abdij van Berne-Heeswijk, 2007) en sloot aan bij het bovenvermelde boek van Joseph Gelineau. Gelineau is nog steeds actueel, althans in zijn vraagstellingen; niet in zijn antwoorden.

Een van de fundamentele vragen van Gelineau was: hoe brengt muziek 'heil' tot stand in de christelijke liturgie? Meer hierover in het artikel van Jan D. van Laar in het tijdschrift Eredienstvaardig, jrg.24, nr.1-februari 2008, blz.8-10. Zie ook www.josbeijer.nl/ (Bron:Wikipedia).

Verder ook in:

- * Doorgeven. Bulletin voor liturgie en kerkmuziek, nummer 3 (2008).
- * Oosthoek, Lexikon Klassieke Muziek, Kosmos-Z&K Uitgevers, Utrecht/Antwerpen. derde druk 1996.
- * A.Bugnini, Die Liturgiereform. 1948-1975 Zeugnis und Testament Deutsche Ausgabe. Herausgegeben von Johannes Wagner unter Mitarbeit von Francois Raas. Herder-Verlag, Freiburg im Breisgau 1988

Op dinsdag 9 oktober 2007 overleed de Franse pater spiritijn LUCIEN DEISS CSSp op 86-jarige leeftijd in Bicetre (Frankrijk).

Hij was o.a. liturgist en componist. Zijn dood sluit een monumentaal tijdperk af van de post-Tweede Vaticaanse liturgische vernieuwing.

Bekend is bij ons geworden Psalm 67 met als refrein 'Heel de aarde jubelt en juicht voor de Heer, alleluia, alleluia' (GvL Ps.67-I; LD-II-548).

Tijdens het Vaticaans Concilie was hij lid van het Concilium over de liturgie.

Guido Grond

MEER DAN 2700 PUERI CANTORES ALS BOODSCHAPPERS VAN VREDE

De Duitse Federatie Pueri Cantores, opgericht in 1951, hield van 1-5 oktober j.l. haar vijfde korenmanifestatie. Deze federatie bestaat uit meer dan 300 koren. De stichter en inspirator van de Pueri Cantores, de franse priester Fernand Maillet (1896-1963) gaf zijn eigen jonge zangers te Parijs als hoofdgedachte mee: 'Morgen zullen alle kinderen van de wereld de vrede van God zingen'. In 1947 werd de internationale koororganisatie 'Pueri Cantores' opgericht. Daarna vonden diverse nationale en internationale korenfestivals plaats. De laatste internationale festivals vonden plaats in 2004 te Keulen, 2005/6 (jaarwisseling) te Rome en in 2007 te Krakau. Het laatste nationale Duitse congres vond in 1998 plaats. Het motto van dit congresfestival luidde 'DEVREDEVERKONDIGEN' (vgl. Jes.52,7).

Zo kwamen de kinderkoren eerst samen in Borken, de jeugdkoren in Rheda-Wiedenbrück, de meisjeskoren in Limburg en Hildesheim, de jongenskoren in Essen en Paderborn. Op 3 oktober kwamen alle koren samen in Münster, de stad van de Westfaalse Vrede, gesloten op 24 oktober 1648.

Het motto van dit korenfeest luidde daarom niet voor niets 'Willkommen sind die Boten, die den Frieden verkünden'. Als gast was ik aanwezig bij het optreden van de jongenskoren in Essen en later in Münster. Met beide steden heb ik sinds mijn jeugd 'familie'-banden. De stad Essen was uitverkoren omdat het bisdom Essen 50 jaar bestaat.

Exellente jongenskoren uit Essen, Freiburg, Würzburg, Dresden, Rottweil en Marbach traden tijdens de concerten, apart of gezamenlijk, op met composities uit 'nova et vetera musica sacra' onder het motto 'Engelsstimmen-Himmelsklänge'. Wat een kwaliteit om echt jaloers op te zijn. En daarbuiten hadden deze jongens en meisjes soms ook hun dopjes in de oren, dus niet zo bijzonder 'anders' dan de onze in Limburg en elders in Nederland.

Vrijdag 3 oktober trokken deze zingende jongens en meisjes uit de genoemde steden naar Münster. De binnenstad was zaterdagmiddag één concert: in diverse kerken waren concerten en men kon van de ene kerk naar de andere pelgrimeren. In de Paulusdom waren alle banken verwijderd om alle jonge zangers en de vele belangstellenden te kunnen herbergen voor het kerkconcert en de pontificale viering op zondagmorgen. Wij hoorden gezangen van Gregoriaans, Palestrina, Schütz tot Schönberg, Kekkonen en Oliver Sperling. Er waren in Essen en Münster uitstekend verzorgde programmaboekjes met informatie over de koren en de gezangen. Voorbeeldig, ook in liturgicis!

Foto: G.G.

Hulde aan de organisatoren onder leiding van hun kersverse nationale president Matthias Balzer uit Trier. Hulde aan de gaststeden voor hun geweldige gastvrijheid. Hulde vooral aan die vele jonge zangers die hebben laten zien en horen dat het ook in onze tijd mogelijk is met overtuiging en vreugde de kerkelijke en ook wereldlijke zang te beoefenen tot vrede en eenheid van alle mensen van goede wil. Wie kennis wil maken met wat er zoal door allen gezamenlijk en door de soorten koren afzonderlijk is gezongen: koop het Chorbuch Pueri Cantores II - Den Frieden verkünden (Carus Verlag, Stuttgart 2008 - CV 2.094 - Prijs ca. €12,).

Guido Grond

TOELICHTING

DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de diocesane Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane NSGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met

een bijdrage ter bestrijding van de onkosten. U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Vriendelijk verzoek: Wilt U wel ons secretariaat hiervan met een briefkaart op de hoogte stellen!

Voor gebruik buiten het bisdom is schriftelijke aanvraag om legale kopieën à € 0,25 per blad te verkrijgen verplicht.

Alle composities zijn copyright van het eigen fonds USC-Strasbourg/NSGV-Roermond, tenzij anders vermeld.

Twee eenvoudige werkjes uit België.

Intermezzo

Het "Intermezzo" van Lode Dieltiens is een goed speelbaar orgelstukje met gebruikmaking van eigentijdse klankkleuren. De mooie zachte melodelijn wordt begeleid door soms verrassende dissonanten die de luisteraar alert houdt. Het stuk ademt een wat melancholische sfeer uit. De aanloop naar het slotakkoord zorgt ervoor dat de grote drieklank aan het einde nog altijd kan inspireren.

Uit: Lied & Liturgie 2007, nr.4.

Een uitgave van het Vlaams Centrum Liturgische Muziek - Het Madrigaal vzw. Zie: Kerkmuziek op de elektronische snelweg XXIV in dit blad.

Communio 'fantasie'

Deze communio is opgevat als een kleine fanfare in de vroeg 19de eeuwse stijl. Het werkje is opgebouwd volgens een ABA schema en bevat heel wat imitatief materiaal.

Naast de hoofdzakelijk 2- en 3-stemmige passages bevat het stukje 4 pedaalnoten. Het volstaat om voor het spelen van deze pedaalnoten enkel de pedaalkoppel te gebruiken. Orgels met aangehangen pedaal zijn dus eveneens geschikt om dit werkje uit te voeren.

Als registratie gebruik je best de grondstemmen 8' eventueel aangevuld met een fluit 4'. Op kleine instrumenten kan dit beperkt blijven tot de bourdon 8' en fluit 4'. Op grotere orgels kan je naast de bourdon 8' ook registers als prestant 8', fluit 8' en gamba 8' bijvoegen.

Uit: -idem-, nr. I

Nota Bene: deze driemaandelijks uitgave 'Lied&Liturgie' is van harte aan te bevelen. Besprekingen en toelichtingen bij nieuwe of onbekende liederen en kerkmuzikaal nieuws. Zij publiceren daarbij diverse koor- en orgelwerken van bekende Vlaamse componisten met als aantekening 'Mag gekopieerd worden.VCLM' Daarnaast een extra bijlage met een nieuwe koorcompositie of bewerking uit de zangbundel 'Zingt Jubilate' voor uw koor (20 partituren met/zonder begeleiding).

Abonnement: € 17,-- per jaargang (4 afleveringen). Besteladres: Herestraat 53 - 3000 Leuven.

Ad Voesten en Guido Grond

RECENT VERSCHENEN

Zeer recent verschenen, nl. 15 november 2008: Freiburger Kinderchorbuch 'Singt für Gott und die Welt!'. Zeer grote korting van ca. 25% is mogelijk bij gezamenlijke afname van minimaal 12 exemplaren via de redactie. Deze korting is slechts geldig tot eind december a.s..

Am Montag, am Dienstag

1. Am Mon - tag, am Diens - tag, da hab ich's gut. Da mach ich Mu -
2. Am Mitt - woch, am Don-ners-tag, da hab ich kei - ne Ruh. Da tanz ich den
3. Am Frei - tag, am Sams - tag, da sin - gen wir zu - samm, und freun uns auf den

6
sik, denn die liegt mir im Blut. Du - ba - du-ba-dubb - dei,
gan - zen Tag und pfeif mir eins da - zu. (Pfeifen)
Sonn - tag, da fängt die Wo - che an. Du - ba - du-ba-dubb - dei,

© 2008 by Carus-Verlag, Stuttgart – CV 12.075 (Kinderband)

ORGEL POSITIEF INTERMEZZO

Lode Dieltiens

Andante religioso

poco rit. a tempo poco rit. a tempo

rall. poco a poco rall. molto

COMMUNIO FANTASIE

Bart Wuilmus

Andante

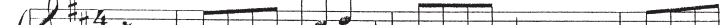
$\text{♩} = 70$

Grondspelen 8'
+ fluit 4'

Ped + Man.

Grondspelen 8' + fluit 4'

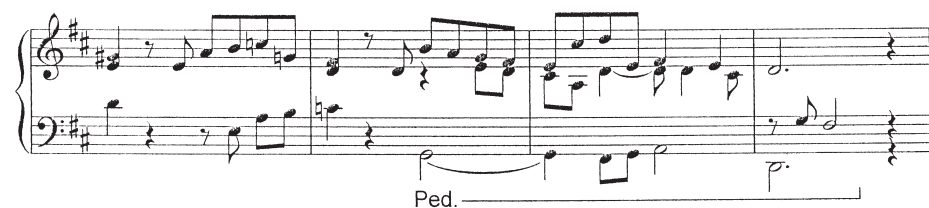
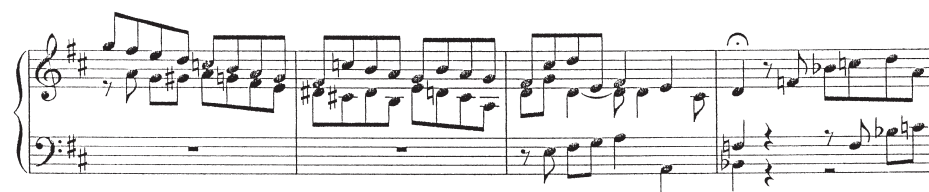
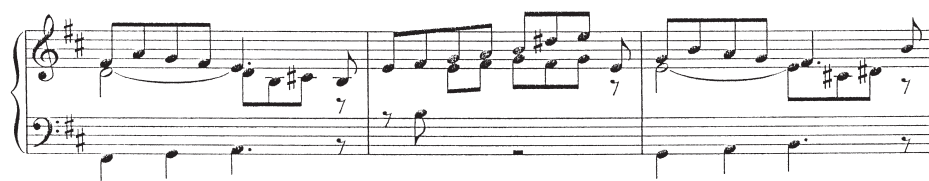
Ped + Man.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written for a piano, with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The melody is in the treble staff, and the bass staff provides a simple accompaniment. The score consists of four measures. The first measure has a treble staff with a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter rest. The bass staff has a half note G3 and a half note F#3. The second measure has a treble staff with a half note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5, followed by a quarter rest. The bass staff has a half note F#3 and a half note E3. The third measure has a treble staff with a half note B4, a quarter note C5, and a quarter note D5, followed by a quarter rest. The bass staff has a half note E3 and a half note D3. The fourth measure has a treble staff with a half note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4, followed by a quarter rest. The bass staff has a half note D3 and a half note C3.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written for a piano, with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The melody is in the treble staff, and the bass staff provides a simple accompaniment. The score consists of four measures. The first measure has a treble staff with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter rest. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note F#2, and a quarter note E2. The second measure has a treble staff with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter rest. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note F#2, and a quarter note E2. The third measure has a treble staff with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter rest. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note F#2, and a quarter note E2. The fourth measure has a treble staff with a quarter note G4, an eighth note A4, and a quarter note B4, followed by a quarter rest. The bass staff has a quarter note G2, a quarter note F#2, and a quarter note E2.

Musical score for "The Rose Tree" in G major, 2/4 time. The score is written for piano (p) and includes a pedal (Ped.) instruction. The melody is in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The key signature has one sharp (F#). The tempo is marked "Allegretto". The score consists of four measures. The first measure has a treble clef and a key signature of one sharp. The second measure has a treble clef and a key signature of one sharp. The third measure has a treble clef and a key signature of one sharp. The fourth measure has a treble clef and a key signature of one sharp. The bass line starts with a key signature of one sharp. The score ends with a "Ped." instruction.

(KERK)MUZIEK OP DE ELEKTRONISCHE SNELWEG (XXIV)

CENTRUM VOOR KOORZANG

Zingen is leuk - Goed zingen is leuker - Samen goed zingen is het leukst. Surf voor informatie over het Centrum voor de Koorzang onder (bege-)leiding van Mevr. Annie Jansen, sinds 1978 docente koordirectie en koorscholing aan het Maastrichts Conservatorium: www.centrumvoorkoorzang.nl

KUNSTFACTOR HELPT VERDER

Kijk op www.amateurmuziek.nl voor meer informatie. Of voor muziekrepertoire op www.repertoire.nl

IN MEMORIAM JOSEPH GELINEAU

Op vrijdag 8 augustus jl. is op 87-jarige leeftijd overleden de Franse pater Joseph Gelineau SJ. Een documentaire over zijn leven en werk is te vinden op de website van het Franse tv-programma 'Le jour de Seigneur': www.jds.tv (Bron: Door geven 2008, nr.3)

ISIDORUSWEB VERNIEUWD

Deze site www.isidorusweb.nl heeft een eigentijdse, kleurrijke en jeugdige uitstraling gekregen. De 'navigatie' wat je waar kunt vinden - is overzichtelijk geworden. De meeste belangstelling gaat uit naar de pagina's met basale geloofskennis: de doop, trouwen in de kerk, geloofsvragen. Aldus Eric van den Berg, de man achter de site.

(Bron: Katholiek Nieuwsblad-25-08-08)

UITGEVERIJ ABDIJ VAN BERNE

Wanneer je inspiratie zoekt ... neem en lees! Er zijn drie onderscheiden fondsen: met name het fonds Liturgie en catechese. Informatie: www.wlh.nl of Uitgeverij Abdij van Berne, Postbus 60, 5473 ZH Heeswijk. Info@wlh.nl

ORGELPOSITIEF

De in deze uitgave gepubliceerde orgelcomposities uit de rubriek 'Orgelpositief' kunnen sinds 1 oktober jl. worden beluisterd via de website <http://vclm.wordpress.com/>. De werkjes die tijdens jaargang 2008 zijn verschenen in het Vlaamse liturgische tijdschrift 'Lied&Liturgie' van Vlaams Centrum Liturgische Muziek Het Madrigaal vzw kan men ook downloaden onder DOWNLOADS. Hopelijk kunnen de luistervoorbeelden helpen bij de beeldvorming van een der orgelcomposities en zo extra motiveren om in te studeren. Zie de Do-Ut-Des-Muziekbladen in deze uitgave.

KERKMUZIEK OP HET WWW

De auteur W.Berendsen schreef in Continuo, nr. 1-sept.2008 een artikel onder de titel 'Kerkmuziek op het WWW'. Hij verwijst naar 6 handige, interessante sites voor kerkmusici.

Solterra

'LITURGISCHE EERBIED MOET TERUG'

Zo kopte auteur Jan Peeters in het Katholiek Nieuwsblad, nr.22-30 mei 2008 naar aanleiding van een brief van de Nederlandse kerkprovincie aan de priesters over de viering van het sacrament van de Eucharistie als Bijlage bij de Adventsbrief 2007.

Deze Bijlage verscheen eerst ter gelegenheid van Sacramentsdag. Bedoeld ook om 'dit schrijven door te geven aan uw liturgische medewerkers om met hen te zoeken naar de concrete wijze van realisatie'. Deze brief van 25 mei 2008 gaat over de wijze van vieren van de Eucharistie die altijd 'waardig en eerbiedig' moet zijn.

Over de PLAATS VAN HET KERKKOOR schrijven de bisschoppen: 'De plaats vóór het tabernakel wordt altijd open gehouden, ook tijdens vieringen. Vooral koren en andere musici vragen wij hieraan mee te werken.' Dit is een heel gevoelig punt: de praktijk laat wel eens anders zien: het kerkkoor en/of andere musici staan vaak tussen hoofdaltaar en altaartafel opgesteld. (G.G.)

*(Bron: Kerkelijke Documentatie, jrg.36,
nummer 6-7, 1 augustus 2008, blz.65-70)*

KGL-BIBLIOTHEEK-NIEUWS

RECENT VERSCHENEN UITGAVEN SINDS AUGUSTUS 2008

In het kader van het PAULUSJAAR 2008-2009 verschenen er diverse uitgaven, waaronder hier een aanbevolen keuze:

Benedikt XVI, **PAULUS ENTDECKEN.**

De paus stelt zich hier de vraag: 'Paulus leefde en werkte voor Christus, voor hem leed en stierf hij. Hoe actueel is heden ten dage zijn voorbeeld!'.
Uitgave: St.Benno-Verlag GmbH, Stammerstr. 11, 04159 Leipzig -
www.stbenno.de Prijs: €6,50. 152 blz.

Claus-Peter März, **PAULUS - SEIN LEBEN, SEIN WIRKEN – SEINE ZEIT.**

Een compacte biografie van Saulus tot Paulus, zijn missiereizen tot zijn dood als martelaar. Uitgave: -idem-. Prijs: €5,--. 112 blz.

Carlo Maria Martini, **DAS EVANGELIUM VON PAULUS**

Meditaties van kardinaal Martini (1927) over de apostel Paulus. Kardinaal Martini was van 1980 tot 2000 aartsbisschop van Milaan.
Uitgave: -idem-.

OVERIGE UITGAVEN BETREFFENDE LITURGIE EN KERKMUZIEK:

David Steindl-Rast, **MUSIK DER STILLE**

Die Gregorianischen Gesänge und der Rythmus des Lebens.

Met een CD uit het getijdengebed der monniken: vespergezangen voor het feest van Maria Geboorte door het Heinrich-Isaac-Ensemble der Musikhochschule Karlsruhe o.l.v. Hans-Georg Renner. Met een voorwoord van Anselm Grün. Uitgave: Herder Verlag, Freiburg-Basel-Wien, 2008. Prijs: €18,95.

Joseph Ratzinger - Benedikt XVI, **EIN NEUES LIED FÜR DEN HERRN**

Christusglaube und Liturgie in der Gegenwart. De eerste uitgave verscheen in 1995. Een herziene uitgave van 2007. Een inspirerend boek voor allen die zich willen verdiepen in de betekenis van de liturgie en deze intenser willen vieren. Enkele hoofdstukken gaan specifiek over de liturgische muziek.
Uitgave: -idem-.

Joseph Ratzinger - Benedikt XVI, **IM ANGESICHT DER ENGEL**

Von der Musik im Gottesdienst. Im Auftrag der Hochschule für katholischen Kirchenmusik und Musikpädagogik Regensburg herausgegeben von Franz Josef Stoiber.

Verlag Herder GmbH, Freiburg im Breisgau 2008. Prijs: € 14,95. Omvang: 200 pagina's. Een aantal artikelen van de huidige paus die op verschillende manieren met de muziek, in het bijzonder met de kerkmuziek verbonden is. De hier afgedrukte teksten zijn over diverse publicaties verspreid en soms moeilijk toegankelijk. Onderverdeeld in: Kerkmuziek en Theologie; Kerkmuziek en Liturgie en Kerkmuziek en Spiritualiteit. Voorzien van naam-, onderwerpen bijbelplaatsregister.

DVD- GOUDEN LIEDDAG

Een bijzonder concert ter ere van 50 jaar liedteksten van Huub Oosterhuis. Een prachtige registratie, gemaakt in de Nieuwe Kerk in Amsterdam. Extra: 27 liederen die niet in de televisie uitzending te zien waren. Inclusief ondertiteling van alle koorzang. Besteladres: www.ncrv.nl/webwinkel of € 19,95 exclusief € 2,95 verzendkosten = € 22,90 overmaken op giro 3990 t.n.v. NCRV, Hilversum o.v.v. artikelnr. 5543 - Gouden Lieddag-DVD.

DEN FRIEDEN VERKÜNDEN

Chorbuch Pueri Cantores II. Deze uitgave verscheen bij gelegenheid van het vijfde Duitse koorfeest van de Duitse Federatie Pueri Cantores van 1 tot 5 oktober j.l.. De eerste uitgave verscheen bij gelegenheid van het Internationale Koorfestival 2004 in Keulen en verscheen bij Carus Verlag (2.095). Wederom een omvangrijk werk van ruim 200 pagina's: een bron van koorcomposities en liederen. Niet voor niets is dit thema gekozen. Immers op 24 oktober 1648 werd de Vrede van Münster gesloten. En de oprichter van de Pueri Cantores, Mgr. Fernand Maillet had als dirigent reeds tijdens de tweede wereldoorlog de visie dat kinderen en jongeren door zang en gebed verenigd kunnen worden en zo als bouwmeesters voor de vrede kunnen werken in woord en daad. Uitgave: Carus Verlag, Stuttgart 2008 - CV 2.094. Prijs: ca. € 12,--.

Drs. Johan te Velde, **THUISKOMEN IN DE LITURGIE**

Liturgische catechese voor parochianen. Gebundelde artikelen die de auteur, bisschoppelijk gedelegeerde voor de liturgie van het bisdom Groningen-Leeuwarden, tussen 2003 en 2006 schreef voor het Groningse Bisdomblad. Dit boekje is bedoeld voor o.a. ook de vrijwilligers die actief zijn in de liturgie. Prijs: € 9,50. Omvang: 90 blz. Besteladres: www.bisdomgroningenleeuwarden.nl. (Bron: Blad voor Katholiek Nederland-2008-422)

Drs.A.van Hout, **SACRALITEIT IN DE NOVUS ORDO**

De vice-voorzitter van het bestuur van de Vereniging voor Latijnse Liturgie schreef deze uitgave nr. 13 in de serie Geschriften van de Vereniging voor Latijnse Liturgie, maart 2008. Een citaat uit Sacraliteit in de nieuwe liturgie: 'Het idee dat liturgie op de eerste plaats gebed is (oratio) is bij de meeste gelovigen vrijwel geheel verdwenen. Ook nu het altaarmissaal al 25 jaar is ingevoerd in Nederland lijkt het gevoel te overheersen dat wij naar de Mis gaan om er wat op te doen; een goed gevoel, een onderrichting, medemenselijkheid, contact met medemensen, enzovoorts.(...) Er zijn echter elementen in de nieuwe liturgie die het idee wekken dat liturgie een intermenselijk gebeuren is; met andere woorden, die de sacraliteit bemoeilijken. Elementen die juist benadrukken dat er sprake zou zijn van een dialoog tussen mensen in plaats van tussen de Kerk met God, via Christus.'. De auteur belicht een aantal van die elementen om zo voorstellen te kunnen doen voor verbetering. Zie: www.latijnse-liturgie.nl. Prijs: € 12,--. Tel.bestelling: 0597-434252.

LITURGISCHE BOEKENKAST

Een handreiking voor bibliotheken van parochies ten dienste van het vieren van de liturgie.

In 1997 zag de tweede versie het licht van 'De Liturgische Boekenkast van de parochie', samengesteld door de Pastorale Dienstverlening van het Aartsbisdom, en nog te bestellen bij de Pastorale Dienstverlening van het aartsbisdom: www.aartsbisdom.nl. Deze nieuwe lijst is geschreven als aanvulling. Bij deze uitgave staat allereerst het praktisch gebruik voorop: die uitgaven zijn gekozen die in een parochiebibliotheek onmisbaar zijn om vrijwilligers en pastorale beroepskrachten te helpen bij de voorbereiding van de liturgie. De lijst wordt aangevuld met adressen en websites. Van harte aanbevolen.

Uitgave: Interdiocesaan Liturgisch Beraad in samenwerking met Berne Heeswijk - 2008. Besteladres: info@berneboek.com; tel. 0413291394. Zie ook: KGL 80 - blz.34.

GOD IN ONS MIDDEN

Over sacramentaliteit-verslag van een liturgische studiedag m.m.v. Dr.H.Witte, Drs R.F. Babijn e.a. onder redactie van Jo Staps, voorzitter van de Diocesane Commissie voor Liturgie in het bisdom Breda. Uitgave: Serie Liturgische handreikingen nr. 32.

Besteladres: Bisdom Breda, Veemarktstraat 48, 4811 ZH Breda tel. 076-5223444 - E-mail: secretariaat@bisdombreda.nl Prijs: € 4,25.

CHANT - MUSIC FOR PARADISE

Monniken-CD van Stift Heiligenkreuz (Oostenrijk) is bestseller. In verschillende landen is al de gouden en zelfs de platina status bereikt door deze zingende engelen. Bekijk filmpjes van de zingende monniken op www.trouw.nl/meer. Bronnen: Katholiek Nieuwsblad nr. 35 (29-08-08), De Standaard (22-08-08) en Trouw (25-09-08).

Inhoud: I. In paradisum; II. Requiem; III. Completorium; IV. Spiritus Domini.

"Wherever we join in singing, praising, exalting and worshipping God, a little bit of heaven becomes present on earth."

Online: www.stift-heiligenkreuz.at en www.chantmusicforparadise.com Prijs: €19,99.

AANVULLING

In Koorgeleide nr. 80, blz. 5 vermeldden wij dat het boekje van Anton Vernooij 'De muzikale vormgeving van de Eucharistie' is uitverkocht bij Gooi & Sticht. Het is echter nog wel te verkrijgen bij de NSGV in Den Bosch, Parade 11, Den Bosch. Bestellen per e-mail kan ook: wilmarcus@chello.nl

Guido Grond

KOORZAKEN

MUZIEK IS GEKRISTALLISEERDE EMOTIE

Om met elkaar te communiceren praten we met elkaar. We wisselen gegevens en ervaringen uit, of als we iets niet snappen wordt het uitgelegd. Als dirigent ben je zodoende tijdens de repetitie steeds aan het woord. Meestal zijn het aanwijzingen als: "fout"; "te hoog"; of (meestal) "te laag". Ook kreten als: "niet kletsen", "let op", "harder", "zachter". Hopelijk kunt u ook af en toe zeggen: "prima"; of, bij mij in Maastricht: "sjoen hè"!

Maar wat doet u *tijdens* het musiceren? Slagtechnisch valt er heel wat aan te geven: inzetten; maat slaan; afslaan; cresc. en decresc. Maar dat is allemaal technisch. De rest legt u uit....toch?

Hebt u wel eens repetities meegemaakt met *orkestdirigenten*? Daar gaat alles in telegramstijl: "maat 63, Bes is te laag. Begin nog eens maat 60 met opmaat".

Natuurlijk kunnen zij ook veel meer vaktermen gebruiken als: “legato, staccato, andante, tempo primo”. Bij koren heb je meer woorden nodig. Of kan het ook non-verbaal?

Een koordirigent kan ook laten zien wat hij/zij bedoelt. En dan gaat het niet altijd om gelijkheid. Emotie laat zich niet beredeneren. Het is een taal die rechtstreeks van hart tot hart gaat. En dan komen we dus terecht bij gebarentaal.

Hoe heftiger de emotie, des te intenser is het gebaar.

De volgende voorbeelden kun je bijna niet zeggen zonder er een ondersteunend gebaar bij te maken. Zeker als je het echt meent:

- Goed zo!
- Pas op, of ik geef je een oorvijs!
- Sorry, ik kon er echt niets aan doen.

Het mooiste is dus, als je tijdens het musiceren in staat bent met een gebaar de muzikale emotie te ondersteunen. Wees niet bang om spontaan iets uit te vinden. Het moet persoonlijk zijn, bij je passen. En dan moet of mag je het maatslaan voor mijn part even loslaten.

Overigens kun je ook al in de manier waarop je de maat slaat suggereren wat het karakter is.

De slag moet de muziek ondersteunen, niet andersom.

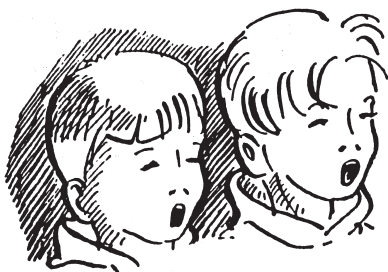

Bovenstaand artikel diende in 2007 als inleiding van een symposium voor koordirigenten, door ondergetekende gegeven onder auspiciën van de NSGV en de muziekschool Kumulus in Maastricht. Inmiddels is er een “Centrum voor Koorzang” opgericht met als doel om de ontwikkelingen binnen de koorwereld te ondersteunen. Daartoe worden in de nabije toekomst o.a. studiedagen georganiseerd voor zowel dirigenten als koorzangers. Centrale plaats binnen het instituut wordt ingenomen door de “Kooreschool Maastricht”, die zich richt op de kinderzang.

Meer informatie kunt u vinden op website www.centrumvoorkoorzang.nl

Annie Jansen, Maastricht oktober 2008

DANKJEWELDAG VOOR KINDERKOREN OP 13 JUNI 2009

We leven in een moeilijke tijd. Met die dooddoener beginnen we als kerk graag de nodige artikelen en woordjes. En het vergrijsst allemaal, en het is niks meer en het wordt ook niks meer. En hoe langer je je dat zelf voorhoudt, hoe meer je erin gaat geloven. Natuurlijk, er zijn problemen op dit vlak in de korenwereld (problemen? problemen hebben we niet: uitdagingen!), maar het is ergens ook een kwestie van tellen. Elke parochie is bezig

met statistieken over het wie en wat en hoe van parochie- en kerkbetrokkenheid en participatie in vrijwilligerswerk vanuit die parochies. En we trappen er iedere keer in: zie je wel, het is moeilijk en het is niks en het wordt ook niks meer.

Maar nogmaals: vaak een kwestie van tellen. Op de vrijwilligerslijst van de parochie staat wel (hopelijk toch) de dirigente en de begeleid(st)er van het kinderkoor en deze of gene hulpouder... maar de kinderen zelf ook? Oeps, vergeten. Maar tel ze eens bij elkaar: menig cluster zou wel eens tot de conclusie kunnen komen dat het aantal in een kinderkoor zingende kinderen nagenoeg gelijk is aan de 'grote' koren! Van noord naar zuid zijn er de nodige clusters waar dat zo is!

En kijk ook eens naar wat er ondertussen voor kinderkoren gebeurt: in Midden-Limburg loopt een project Da Capo (www.dacapolimburg.nl), in Noord-Limburg heeft een cursus Kinderkoordirectie met veel succes plaatsgevonden en in het Zuiden is er nogal eens wat te doen, hetzij vanuit initiatieven vanuit de kerk op dat vlak (bijvoorbeeld wederom een kinderzangmiddag te Welten op 9 november a.s., of zoals laatst in Landgraaf – voor foto's zie www.liesse.nl) of vanuit de VNK (KinderDoeMiddag op 27 september jl met een 200-tal dolenthousiaste kinderen). Ook zijn er de nodige initiatieven tot koor- en stemvorming van kinderen. En dat is slechts een greep uit een groot aanbod!

We rekenen ons arm als we deze jongsten onder de vrijwilligers van de kerk niet op de vrijwilligerslijst hebben staan. Reden te meer om hen eens voor hun presentie en inzet uitdrukkelijk te bedanken. Voor misdienaars is er met regelmaat een Misdienaarsdag en voor vormelingen een Christoffeldag. Voor alle zingende leden van een kinderkoor is er op **zaterdag 13 juni 2009 een DankJeWelDag**, waarbij alle kinderkoren die (al is het af en toe) in de kerk zingen worden uitgenodigd. Er zal gezorgd worden voor een boeiend en leuk programma. Meer informatie volgt na de jaarwisseling, maar schrijf de datum maar vast op! De dag is geslaagd als we met z'n allen maar de kinderen voorop minstens op en liefst vanaf 13 juni kunnen zeggen: we leven in een mooie tijd!

*Namens de leden van de werkgroep Kind-Koor-Kerk van de NSGV Roermond,
Ed Smeets, pastoor*

VERHUIZING KUNSTFACTOR

Op 17 november 2008 verhuist Kunstfactor naar het nieuwe pand in de binnenstad van Utrecht. Vanaf die datum is de organisatie gehuisvest op KROMME NIEUWEGRACHT 66, 3512 HL UTRECHT en bereikbaar op het telefoonnummer 030-7115100. POSTADRES: Kunstfactor, Postbus 452, 3500 AL Utrecht. Stuur uw post dus naar het postadres en niet naar het bezoekadres!

AFSCHEID SIEM GROOT

Op vrijdag 20 juni 2008 heeft Kunstfactor, het sectorinstituut voor de amateurkunst afscheid genomen van Siem Groot. Hij was beleidsmedewerker r.k.kerkmuziek bij Kunstfactor. Tijdens dit afscheid was er een klein symposium over de rol van religie en (amateur)kunst in de Nederlandse multiculturele en multireligieuze samenleving. Als afscheidscadeau ontving Siem Groot een boek over genoemde thematiek en een schilderij van Franz Hazelzet met de titel 'Enchanté'. Het boek, getiteld 'Zingen voor het leven' is te koop bij Kunstfactor: www.kunstfactor.nl. Zie ook KGL nummer 80, blz. 33-34.

SAMEN ZINGEN MET MAN EN MACHT

"Welke imperatieven gebruikt de Schrift veelvuldiger dan: cantate, laudate, confitemini, jubilate, exaltate, psallite?"

Een gezongen evangelie: een vorm van nadruk die het Woord verheft, verduidelijkt, losmaakt van de gebrekkigheid van persoonlijke voordracht, en viert.

Ik heb wel eens gedacht dat de kerken van de Reformatie voortleven krachtens twee dingen: het stille lezen van de Schrift, en het niet afdalen van met man en macht samen te zingen. En is er in zijn soort waardiger lofprijs dan EVEN SONG, die volmaakt verengelste klassieke vespers?"

*Frits van der Meer, in:
Open Brief over geloof en eredienst
(Tielt-Utrecht 1973), p. 100.*

SCHÖNE DEUTSCHE MESSE

‘De Duitse Mis? Tja, als ik met de auto door het heuvelland rij op een zonnige namiddag, dan kan het wel eens gebeuren dat die Deutsche Messe me ineens door het hoofd schiet, en tja, dan ben je ze nog niet kwijt! Maar erg is dat niet, want op ‘Singt heilig, heilig, heilig’ scheur je vrolijk over de bochtige wegen: die Mis zou voor het heuvelland geschreven kunnen zijn, want de melodie komt aardig overeen met de bochten in het heuvellandparcours! Nee, ik heb niks tegen de Deutsche Messe, althans niet als ik vrolijk door het heuvelland rij!’

Dat, gevolgd door een gulle lach, liet zich een stokoude collega ontvallen na de Mis. Maar met een enorme kwinkslag brengt deze grijze eminentie toch wel wat onder de aandacht. Het koor had zich namelijk in de Mis eens flink laten gaan met de Deutsche Messe en omdat ze toch eenmaal in het Duits bezig waren hadden ze alle gezangen gekozen in eenzelfde sfeer. Maar hoewel het in de hele Mis muisstil en aandachtig was in de kerk – ook een groepje twintigers die vanwege een zeswekendienst in de eerste banken zaten en met grote aandacht de liturgie hadden gevolgd – werd er door datzelfde groepje toch gegniffeld toen er na de Communie wederom – zoals ze later zeiden - ‘süß’ gezongen werd.

Let wel: het betreffende koor is goed en zonder meer trouw en betrokken. Het is steeds bereid volop mee te denken met voorganger en lectoren om te komen tot een liturgisch verantwoord muziekprogramma, maar af en toe houden ze het niet meer en gaat de oude doos weer open...

En dat mag voor mij: ze zingen het nou eenmaal graag en er zijn er ook de nodige in de kerk die het graag horen (tenminste, dat zegt het koor). Maar (en dat is ook de afspraak!)... af en toe. Want ik ben er vast van overtuigd - en elke zondag en bij elke uitvaart groeit dat besef – dat wanneer lezing en gezang naadloos op elkaar aansluiten – qua sfeer en zeker qua tekst – dat dan zelfs de toevallige passant die achter in de kerk in de uitvaart van een schoonmoeder van een collega van zijn partner moet zijn, daar oor voor heeft en merkt en proeft dat hier priester, lector, koor, bloemengroep, koster en wie er verder allemaal voor de kerk en de liturgie zorgt, iets te vertellen hebben, een boodschap te brengen hebben, een hoop, een troost verkondigen bij al dat verdriet. Er is over nagedacht, het is verzorgd, met zorg gekozen, een eenheid.

En dat werkt. Dat is verkondiging pur sang. Dat maakt en houdt het geloof in de kerk levend.

Een uitdaging voor alle liturgisch betrokkenen om grote ijver en zorg aan de dag te leggen om nog eens goed te kijken naar wat zingen we, wanneer en waarom, zeker in deze tijd waar alles gemakkelijk afgerekend wordt op 'wat is het' en 'wat heb ik eraan?' Natuurlijk is er niks tegen welke Duitse Mis dan ook, maar nooit ten koste van de liturgie, in die zin dat de zang als een 'Fremdkörper' in het geheel staat. Zo is het niet (meer) bedoeld! Wellicht dat e.e.a. hier en daar tot overdenking stemt...

Ed Smeets, pastoor

OOK HET KOOR IS VOLK

"De bekende Franse jezuïet Joseph Gelineau (†08-08-08) typeerde de liturgie-vernieuwing van het Tweede Vaticaans Concilie ooit als een 'revolutie waarvan pas komende generaties de omvang zullen kunnen begrijpen'. Zeker is dat dat revolutionaire karakter op de dag van vandaag in veel parochies en heel wat koren nog maar nauwelijks is doorgedrongen. Revolutionair is bijvoorbeeld het antwoord dat het concilie geeft op de vraag, wie de drager, het subject is van de liturgie.

De Constitutie over de Heilige Liturgie (1963) stelt vast dat de eigenlijke handelende persoon van de liturgie het volk als geheel is. Was vóór het concilie de priester degene die 'de mis deed/las', nu is het de gemeenschap die eucharistie viert, die dus in feite de 'celebrant' is. En allen die een speciale functie vervullen zoals de voorganger, de lector, de cantors, het koor enz. ontleen hun rol en betekenis aan die gemeenschap. Een omslag van 180 graden dus! Deze nieuwe visie heeft uiteraard ook consequenties voor de muziek in de liturgie. Dat betreft bijvoorbeeld de uitvoerders. Ook daar komt het volk op de eerste plaats en niet de cantor of het koor. Het volk zingt dus niet met het koor of de cantor mee, maar het koor en de cantor zingen mee met het volk. Al wordt er in de officiële liturgische boeken aan koor en cantor een belangrijke rol toegekend, ze zijn er in feite omwille van de gemeenschap. Dat vraagt een grote mate van dienstbaarheid en heeft ook met spiritualiteit te maken."

Aldus Hein Vrijdag in zijn belangrijk artikel over de functie van 'De openingszang', in het aan te bevelen praktijkschrift voor liturgie en liturgische muziek Continuo, nr. 1 - september 2008, blz.24-25. Abonnementsprijs: € 51,- per jaar. Het abonnementsjaar loopt van 1 september t/m 31 augustus. (GG)

Het is inmiddels eind oktober als ik deze bijdrage voor Koorgeleide schrijf.

De Limburgse koren zijn allemaal weer volop aan het repeteren. De meesten voor geplande concerten en optredens, de kerkkoren voor de naderende kersttijd. Het seizoen is voor de koorwereld en de VNK enerverend begonnen.

Op zaterdag 20 september vond in Maastricht de **Korenmanifestatie der Zuidelijke Nederlanden** plaats. Een negental topkoren uit Zeeland, Noord-Brabant, Limburg, Vlaanderen en Belgisch Limburg presenteerden zich in de concertzaal van het conservatorium. Daaronder waren ook twee kinder- en jeugdkoren. De belangstelling voor de optredens was groot. De dag was mede mogelijk dankzij de samenwerking met het festival Musica Sacra dat geheel in het teken stond van het thema Belijders en Martelaren. Het was voor het eerst dat amateur-zangers een volwaardige plaats kregen in dit kwalitatief hoogstaande festival.

Dank aan alle deelnemende koren en complimenten voor de geleverde prestaties. De dag er na, zondag 21 september, vond het **tweejaarlijkse Limburgse Korenfestival** plaats in Tegelen. Twintig koren namen er aan deel. Het was een lange dag, voor de jury, de deelnemende koren en de organisatoren. Er werd op goed niveau gezongen.

Er waren geen kerkkoren bij. Toch wel een beetje jammer. De volgende keer misschien?

Op zaterdag 27 september was de jaarlijkse **kinderdoemiddag** voor kinderkoren, ditmaal in Voerendaal. Ruim tweehonderd kinderen zongen de sterren van de hemel. De organisatie was perfect. De kinderen zullen deze dag niet snel vergeten. Koorzang heeft zonder zingende kinderen geen toekomst. Kerkkoren weten dat als geen ander.

Op zondag 28 september werd voor de eerste keer de **Limburgse Kooprijs** uitgereikt, en wel aan **Theo Timp, een dirigent met grote verdiensten voor de koorzang** in Limburg.

Het was een drukke september. De koorwereld leeft, ondanks de bedreigingen. Kijk naar de kansen, ook die zijn er. Wellicht meer dan men denkt. Ook voor kerkkoren.

*Hans Braun
Voorzitter VNK-Limburg.*

JAARVERSLAG OVER HET JAAR 2007

VAN DE NEDERLANDSE SINT-GREGORIUSVERENIGING
IN HET BISDOM ROERMOND.

(Het volledige verslag is in te zien op het secretariaat en bij het bestuur van de koorkringen)

Landelijk Hoofdbestuur.

Voor de samenstelling van het hoofdbestuur verwijzen wij naar het Gregoriusblad jaargang 131 nr. 1, 2007, pagina 31 en jaargang 131 nr. 4, 2007, pagina 31.

Diocesaan Algemeen Bestuur.

De vice-voorzitter van het diocesaan algemeen bestuur, aalmoezenier G. Grond, was de vertegenwoordiger van de diocesane afdeling in het hoofdbestuur van de NSGV.

Met ingang van 1 januari 2007 werden door bisschop Mgr. Frans Wiertz mevr. Annie Jansen, dhr. Jacq. Hoorens en dhr. Ad. Voesten benoemd tot lid van het diocesaan algemeen bestuur.

Dhr. J.W.J. (Hans) Besselink trad vanwege het bereiken van de 75-jarige leeftijd af als bestuurslid en adviseur.

Contacten met de Dekenale Koorkringen.

Met de Dekenale Koorkringen werden de contacten namens de diocesane NSGV onderhouden door aalm. G. Grond, die – zoveel mogelijk – de voorbereidingsbesprekingen voor de Regionale Koren Instructie Avonden bijwoonde en aanwezig was op de desbetreffende KIA's, samen met de deskundige beoordelaars van de koren. Ook aan de evaluatiebesprekingen bij de koorkringen werd door hem deelgenomen.

Secretariaat en Documentatiecentrum.

Het secretariaat bleef gehuisvest in een van de gebouwen van het bisdom, Swalmerstraat 100 te Roermond. Daar bevindt zich ook de diocesane Dienst voor Liturgie en Kerkmuziek evenals het diocesane NSGV-documentatiecentrum. Vaste medewerker in 2007 was Frank Dupont. Daarnaast beschikt men over 11 medewerkers die op vrijwillige en parttime basis ieder voor zich een deeltaak van de secretaris voor zijn/haar rekening namen.

In 2007 werden 202 schriftelijke aanvragen voor het toekennen van onderscheidingen ontvangen en behandeld. 12 felicitaties bij koorjubilea werden er verzonden. Aan 481 personen werd een onderscheiding verleend: 25 eremedailles in brons, 227 in zilver, 135 in goud, 9 eretekenen voor Bijzondere Verdiensten, 85 overige huldigheden d.m.v. erediploma en/of kaars.

Het documentatiecentrum beschikt over een schat aan vocale en instrumentale muziekliteratuur, waaronder bijna 5000 titels van één of meerstemmige gezangen in diverse talen met of zonder begeleiding en vele meerstemmige klassieke en moderne missen. Ten behoeve van de KIA's zijn er thematische documentatiemappen, bevattende veelal nieuwe liturgische koorcomposities.

Financiën.

Het bisdom verleent jaarlijks een majeure ondersteuning aan de diocesane NSGV. Naast het feit dat het bisdom de locatie en de daaraan verbonden faciliteiten van een van haar gebouwen om niet beschikbaar stelt, wordt ook een financiële injectie gedaan op basis van een vooraf ingediende begroting. Hiermee wordt een groot gedeelte van de organisatiekosten alsmede de kosten van het tijdschrift "Koorgeleide" gedekt.

Activiteiten.

Door de Werkgroep Kind-Koor-Kerk werd op 8 september in Roermond een studiedag voor kinderkoordirigenten georganiseerd.

De Werkgroep Musica Gregoriana organiseerde in maart onder auspiciën van de VNK-Limburg de voorjaarsstudiedag gregoriaans te Horn. 45 personen namen hieraan deel. De jaarlijkse najaarsstudiedag werd georganiseerd in oktober te Vaals. Hier waren ca. 60 deelnemers aanwezig.

Op 30 september werd in de kathedraal te Roermond de jaarlijkse studiedag voor cantors gehouden.

De in 2000 gestarte samenwerking met de Muziekacademie KREATO te Thorn om in coproductie de combinatieopleiding kerkmusicus III/meerjarige dirigentenopleiding (MDO) te verzorgen, werd ook in 2007 voortgezet.

Periodieke studiedagen voor organisten, orgelreizen, een festival en diverse andere activiteiten werden in 2007 georganiseerd door de Koninklijke Nederlandse Organistenvereniging (KNOV) in de beide Limburgen.

In maart vond in Stramproy de officiële afsluiting plaats van de aldaar gehouden cursus gregoriaans waaraan 22 cursisten deelnamen. In september 2007 kreeg deze cursus (de vierde) een vervolg. Aan deze cursus namen 18 cursisten deel. In maart startte de cursus gregoriaans in het Glaspaleis in Heerlen (18 cursisten)

Onder auspiciën van de Stichting Verenigde Nederlandse Korenorganisaties VNK-Limburg en met financiële ondersteuning van de provinciale overheid werden in 2007 door de (dekenale) koorkringen in Heel, Venray, Haalen, Maasbree en St. Joost koreninstructieavonden georganiseerd.

Koorgeleide.

Het contactorgaan van onze diocesane NSGV “Koorgeleide” verscheen dit jaar in 3 edities: maart 2007, nr. 76, augustus 2007, nr. 77 en november 2007, nummer 78 in een oplage van ca. 1700 exemplaren met in totaal 121 pagina's tekst en 23 pagina's muziekbijlagen. De redactie van Koorgeleide bestond in 2007 uit aalmoezenier G. Grond, mevr. M. Verstappen en dhrn. Rob Peters en Ad Voesten.

Projecten.

Een van de speerpunten in de door het algemeen bestuur in november 2006 vastgestelde 'Beleidsnota Gregoriaans' is de opleiding van een nieuwe generatie scholaleid(st)ers. Ter uitvoering van dit beleidspunt had in mei ten huize van pastoor mgr. dr. A. Kurris de eerste bijeenkomst plaats van het Platform Gregoriaans.

Met ingang van 15 januari 2007 werd door bisschop Mgr. Frans Wiertz dhr. Sergio van Santvoort Vorst voor een periode van zes maanden benoemd tot voorbereider van het Stimuleringsproject Kinderkoren Da Capo. Coördinator van het project is mevr. Joke Halmans.

Besluit.

Tot besluit een welgemeend woord van dank aan allen die het afgelopen verenigingsjaar op enigerlei wijze hebben bijgedragen aan de uitvoering, de bevordering en/of de beoefening van de kerkmuziek in dit bisdom. Zeker niet in de laatste plaats aan alle vrijwilligers, kerkmusici en de vele kerkzangers aan de basis, die regelmatig belangeloos hun medewerking verlenen. Een welgemeend woord van dank ook aan de vrijwillige medewerkers op het secretariaat op wie nimmer tevergeefs een beroep werd gedaan.

*Het bestuur van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom
Roermond, 3 november 2008.*

ACTIVITEITENAGENDA 2008

EEN DRINGEND VERZOEK:

Neem contact op met een der redactieleden en met de afgevaardigde namens het diocesaan bestuur bij de voorbereiding en gedachtewisseling omtrent een te organiseren kerkmuzikale, cq. liturgische activiteit in uw koorkring of in de regio. Vanwege mogelijke subsidiebijdragen dienen de activiteitenplannen voor het eind van dit jaar bekend te zijn.

Doelstelling zal dienen te zijn: kwaliteitsverbetering en repertoirevernieuwing met betrekking tot een bepaalde liturgische thematiek.

KOREN(instructie)AVONDEN

<i>Koorkring</i>	<i>datum</i>	<i>Plaats</i>	<i>Thematiek</i>
Echt	november 2009	Echt	KIA
Echt	medio mei		Bijeenkomst dirigenten,

SOL-ORGELCONCERTEN

- Di 2 dec.-13.00 uur-Heerlen-H.Pancratius: Rob Waltmans
- Vr 26 dec.-15.00 uur-Kerkrade-H.Lambertus:Tjeu Zeijen m.m.v.Yvonne Nijsten, sopraan.

IN HET JAAR 2009

Zaterdag 13 juni 2009: DankJeWelDag voor kinderkoren. Noteer deze datum alvast. Meer informatie na de jaarwisseling.

INTERNATIONAAL

54ste Liturgisch Congres te Blankenberge (Belgie): 19-20 oktober 2009.

CEDAME 2009:

De 21ste bijeenkomst van de Europese Conferentie van Kerkmuziekorganisaties, vermoedelijk te Boedapest (Hongarije) in de maand september.

**EUROPA CANTAT XVII –
FESTIVAL 17 – 26 JULI 2009.**
www.ecu2009.nl

JUBILEUM KERKELIJK ZANGKOOR ST. THERESIA 1933

Zondag 5 oktober vierde het Kerkelijk Zangkoor St. Theresia uit Maastricht zijn 75-jarig jubileum.

Op 27 oktober 1933 werd een Herenkoor opgericht voor de verzorging van de H. Missen. Op 3 oktober 1934 werd de kerk ingezegend, gewijd aan de H. Theresia van Liseux. Het koor bestond toen bijna een jaar en kon de feestelijkheden rond deze inzegening zelf verzorgen.

Nu, 75 jaar later is het een gemengd koor van 51 zangers/zangeressen met een groot en gevarieerd muzikaal repertoire. Het koor verzorgt drie zondagen per maand de hoogmis waarvan tweemaal door het gemengd koor en een keer een Gregoriaanse mis door het herenkoor.

Het Theresiakoar is een vriendenkoor dat al 75 jaar voor Onze Lieve Heer en de parochiegemeenschap klaar staat. De gemiddelde leeftijd ligt in de grijze haren, maar we worden meegesleept door de jonge en enthousiaste dirigent Peter Weltens en organist Rick Debie.

Tijdens de feestelijke H. Mis zong het koor met solistische medewerking van de sopraan mw. Yolande Eymael, de Missa Johannes de Deo van Haydn.

Tijdens deze mis ontving Mw. R.J. Gense – Beaulen het Ereteken voor Bijzondere Verdiensten van de NSGV. De dames J. Gilissen – Castermans, M. Pirson – Huits en L. van Wunnik – Genotte ontvingen samen met dhr. V. Gense de zilveren medaille van de NSGV voor hun 25-jarig lidmaatschap van het koor.

Met Gods wil, gaan we met goede muzikale zin op weg naar ons eeuwfeest.

Vrn! Pastoor Andries van den Berg, de dames R. Gense – Beaulen, L. van Wunnik – Genotte, M. Pirson – Huits, J. Gilissen – Castermans en dhr. V. Gense)

JUBILEA EN ONDERSCHIEDINGEN

KOORJUBILEA

Sittard

Christus Hemelvaart-H.Joseph

St. Josephkoor, 40 jaar.

ONDERSCHIEDINGEN IN BRONS

Kerkrade

H.Lambertus

N.J.E.Hendriks,
J.Vanmeulenbrouk.
Mw.T.M.L.Hüngens.

Munstergeleen

H.Pancratius

Venray

OLVR.van Zeven Smarten-

H.Franciscus van Assisië-

Christus Koning

Mw.E.E.A.Dupont,
Hr.C.W.Douwes.

Voerendaal

H.Laurentius

Mw.E.A.M.Veldman.

ONDERSCHIEDINGEN IN ZILVER

Blerick

H.Antonius van Padua

Mw.van Lunenberg,
Mw.Keunen.

Buggenum

H.Aldegundis

Bunde

H.Agnes

Mw.M.Lipsen, Mw.E.Briels.

Echt

H.Landricus

Mw.J.E.P.Lemmens.

Eygelshoven

H.Johannes de Doper

Hr.W.Rieter.

Eys

H.Agatha

Mw.B.Knobbe-Gorsic.

Gennep

H. Martinus

Hr.A.Broers.

Gennep

H.Martinus

Hr.F.Pijls.

Grevenbicht

H.Catharina

Hr.F.H.M.Pijls.

Gronsveld

H.Martinus

Mw.S.P.F.Dullens.

Heijen

H.Dionysius

Hr.P.Voncken.

Hr.H.Ronnes,

Hr.T.Deenen,

Hr.H.van den Boom.

Herkenbosch

H.Sebastianus

Mw.Ph.Moors-Peurteners,

Mw.E.Op het Veld,

Hr.L.Verbeek.

Herten

H.Michaël

Mw.T.C.H.M.van Hontem-

Keltjens.

Kerkrade

H.Lambertus

Hr.J.Dumont,

Kerkrade-

Chèvremont

H.Petrus-Maria Tenhemelopneming

Hr.P.Wetzelaer.

Kerkrade-Nuland

H.Antonius v.Padua-H.Maria Goretti

Kunrade

O.L.V.van Altijddurende

Bijstand

Hr.P.Hensgens.

Mw.L.Molan-Vanhommerig,

Mw.M.Heye-Schreurs,

Mw.G.Jussen-Kempener.

Landgraaf Maasbracht	<i>H.Hart van Jezus H.Gertrudis</i>	Mw.A.Caenen-Gabriël. Mw.E.Bonné-Bongaerts, Mw.M.C.Gerads-Verhees. Hr.L.C.G.Hermans, Hr.E.A.Hendriks. Mw.M.A.M.van Vliet- Willems, Hr.J.H.C.Nijhuis. Mw.J.M.M.Gilissen-Castermans, Mw.H.M.J.Pirson-Huits, Mw.L.van Wunnik-Genotte, Hr.V.M.G.Gense. Mw.M.Jacobs-Boren. Mw.M.van Rooy-Ballieux. Mw.M.Minkes-Neilen.
Maasbree	<i>H.Aldegundis</i>	
Maastricht,	<i>H.Servatius</i>	
Maastricht	<i>H.Theresia</i>	
Maastricht Maastricht Maastricht-Amby Mariarade- Hoensbroek Meerlo Meerssen	<i>OLVr.van Lourdes St.Pieter Beneden H.Walburgia H.Hart van Jezus H.Joannes de Doper H.Joseph Arbeider</i>	
Meerssen	<i>H.Jozef Arbeider</i>	Hr.J.M.Haagmans. Hr.J.P.J.M.Verschuren. Mw.E.Reinders, Mw.J.Steevenhaagen. Mw.S.Diederens, Mw.M.Poolmans. Hr.G.J.P.Berben. Hr.J.G.J.Kok, Hr.J.W.J.C.van Oudheusden, Hr.H.M.Peters. Mw.M.Nottelman, Hr.F.Reinen. Hr.C.Horsch, Mw.M.J.B.Koerver-Lemmens. Mw.M.A.P.Custers-Coumans, Hr.G.A.M.Schiffelers. Mw.L.Pesch. Mw.B.Otermans, Mw.T.Notten, Hr.H.Schupp. Mw.W.van Deur-Zegers, Mw.J.Wolters-Sillen. Mw.M.A.Deben-Beelen, Mw.M.D.A.Moonen-Coolen, Mw.M.J.Mans-Geelen. Mw.E.H.Quaden, Mw.L.Vasmeer-Odekerken, Hr.W.L.H.Prikken. Hr.J.H.A.Langeslag. Hr.D.Schuurmans.
Molenhoek Mook	<i>O.L.V. van Zeven smarten H.Antonius Abt</i>	
Nieuwstadt Schaesberg- Landgraaf Schimmert	<i>H.Johannes de Doper HH.Petrus en Paulus H.Remigius</i>	
Simpelveld Spaubeek	<i>H.Remigius H. Laurentius</i>	
Swalmen	<i>H.Lambertus-Het Woord Gods</i>	
Tungelroy	<i>H.Barbara</i>	
Valkenburg a/d Geul	<i>O.L.V.van Altijddurende Bijstand</i>	
Venlo Venlo	<i>H.Hart van Jezus H.Martinus</i>	

Vlodrop
Voerendaal

H.Martinus
H.Laurentius

Weert
Wessem

O.L.V.van Fatima
H.Medardus

Hr.H.Kleinen.
Mw.M.T.W.Mulders-Peters,
Mw.M.J.Stoffels-Paas.
Hr.W.Hoeken.
Mw.A.de Baar-op het Veld,
Mw.M.Deneer-Verpaalen,
Mw.Y.Denessen-Verheggen,
Mw.R.Hilkens-van Dam,
Mw.T.Hilkens-van Ganzewinkel,
Mw.N.Moors-Snijders,
Hr.Fr.Roumen.

ONDERSCHEIDINGEN IN GOUD

Beek *H.Martinus*
Blerick *H.Antonius van Padua*
Blerick *H.Joseph*
Buggenum *H.Aldegundis*
Bunde *H.Agnes*
Dieteren *H.Stephanus*

Echt *H.Pius X*
Eygelshoven *H.Johannes de Doper*
Gennep *H.Martinus*
Grashoek *H.Hart van Jezus*

Heel *H.Stefanus*
Heerlen *H.Joseph*
Heijen *H.Dionysius*
Herten *H.Michaël*
Herten *H.Michaël*
Hoensbroek *H.Jan Evangelist*
Houthem St.Gerlach *H.Gerlachus*

Kerkrade-
Chèvremont *H.Petrus-Maria Tenhemelopneming*
Kunrade *O.L.V.van Altijddurende Bijstand*

Leunen *H.Catharina*

Maasbracht *H.Gertrudis*
Maasbree *H.Aldegundis*
Maastricht *H.Servatius*
Maastricht *OLVR.van Lourdes*

Mw.E.H.Paquay-Zeegers.
Mw.Eijsermans.
Hr.J.Gubbels.
Hr.H.Cox.
Mw.H.M.W.Achten-Stijns.
Mw.A.H.H.Meuwissen-Spelthan,
Mw.M.G.Janssen-Custers,
Mw.M.C.Custers.
Mw.C.H.Meex.
Mw.H.Skerka-Klos.
Mw.T.Konings-de Jong.
Mw.M.Spreuwenberg-Vossen,
Mw.N.Tillemans-Gielen.
Hr.P.van Lier.
Hr.Fr.Schouten.
Hr.P.Gerrits.
Hr.P.Verhaeg.
Mw.M.M.van de Steen-de Wit.
Hr.J.Zopfi.
Mw.M.Schever-Brouns.

Hr.J.Dautzenberg.
Mw.H.Vliegen-Klinkenberg,
Hr.H.Visschers.
Mw.N.Reintjes-Hesen,
Mw.M.Vullings-Loenen.
Mw.C.M.G.Wilms-Puts.
Mw.A.A.P.Haenen-van de Riet.
Mw.A.Lousberg-Hoekstra.
Mw.I.M.Dirix-Setton.

Maastricht	<i>St.Petrus'Banden</i>	Mw.J.M.V.Sistermans-Smeets, Mw.C.M.van Uum-Maagdenberg, Mw.M.M.Janssen-van Loo, Mw.A.H.Thiessens-Krutzen. Mw.P.Nivo-Bovy.
Maastricht	<i>St.Pieter Beneden</i>	Mw.T.Ramaekers-van Rooij.
Maastricht-Amby	<i>H.Antonius van Padua</i>	Mw.A.Janssen-Lousberg.
Maastricht-Amby	<i>H.Walburga</i>	Hr.E.M.F.Senden.
Mechelen	<i>H.Johannes de Doper</i>	Hr.J.C.A.Boosten.
Meerssen	<i>H.Bartolomeus</i>	Mw.G.Hombergen.
Meerssen	<i>H.Joseph Arbeider</i>	Hr.L.M.Simons,
Merkelbeek	<i>H.Clemens</i>	Hr.J.M.E.Clement, Hr.W.M.C.J.Knooren.
Mook	<i>H.Antonius Abt</i>	Mw.P.J.M.Peters-Rutten.
Moorveld	<i>Onbevlekt Hart van Maria</i>	Mw.J.Claessens-Kengen Mw.R.Janssen-Martens.
Nederweert-Eind	<i>H.Gerardus Majella</i>	Mw.T.Breukers-Verstappen.
Oirsbeek	<i>H.Lambertus</i>	Mw.L.Roberts, Mw.G.Rikers, Hr.J.Roberts, Hr.J.Zelissen.
Oost-Maarland	<i>H.Joseph</i>	Mw.M.Pinxt, Hr.J.Bormans.
Scheulder	<i>H.Barbara</i>	Hr.J.Frints.
Schimmert	<i>H.Remigius</i>	Mw.M.H.M.Selder-Jongen.
Simpelveld	<i>H.Remigius</i>	Mw.M.Savelsbergh, Hr.A.Leisten.
Sittard	<i>Christus Hemelvaart-H.Joseph</i>	Mw.L.Brouwers-Schreurs, Mw.T.Dekker-de Boer, Mw.S.Hanssen-Coenen, Mw.M-L Starosciak-Maessen.
Sittard	<i>Christus Koning</i>	Mw.M.Hagmanns.
St.Geertuid	<i>H.Gertrudis</i>	Mw.L.Offermans.
St.Joost	<i>H.Judocus</i>	Mw.M.Smeets-van Montfort.
St.Joost	<i>H.Judocus</i>	Mw.M.van Neer-Meuwissen, Mw.M.Janssen-Jans, Mw.G.Engelen-Mertens, Mw.L.Topeeters-Kuipers.
Venlo	<i>O.L.Vrouw Onbevlekt Ontvangen</i>	Hr.F.C.M.Goossens.
Venray	<i>OLVR.van Zeven Smarten-</i> <i>H.Franciscus van Assisië-</i> <i>Christus Koning</i>	Hr.E.A.W.Cruijsberg, Hr.A.P.M.van Steen.
Voerendaal	<i>H.Laurentius</i>	Hr.A.H.G.Daniëls.

OVERIGE HULDIGINGEN

D.M.V. EREDIPLOMA EN/OF KAARS.

Berg en Terblijt *HH.Monulphus en Gondulphus*

Bunde *H.Agnes*

Heel *H.Stefanus*

Horn *H.Martinus*

Kerkrade *H.Lambertus*

Kessel *O.L.V.Geboorte*

Maastricht *Stiltecentrum A.Z.Maastricht*

Mechelen *H.Johannes de Doper*

Meerssen *H.Joseph Arbeider*

Molenhoek *O.L.V. van Zeven Smarten*

Rijckholt *OLVR.Onbevlekt Ontvangen*

Simpelveld *H.Remigius*

Tegelen *H.Martinus*

Wessem *H.Medardus*

Ysselsteyn *H.Oda*

Mw.Lahaije-Claessens,
50 jaar koorzang.
Mw.M.J.Welie-Goossens,
Hr.J.H.Frissen,
beiden 50 jaar koorzang.
Hr.M.Brouns,
50 jaar koorzang.
Hr.W.B.Streefland,
60 jaar koorzang.
Hr. H.L.Frissen,
50 jaar koorzang.
Hr.H.Jenniskens,
60 jaar koorzang,
Hr.M.van Bommel,
Hr.M.van Kessel,
beiden 50 jaar koorzang.
Hr.J.Hendriks,
60 jaar koorzang.
Hr.J.P.H.Steijs,
60 jaar koorzang.
Hr.F.Ramakers,
Hr.W.Duyzings,
Hr.J.Stevens,
allen 60 jaar koorzang.
Mw.R.H.P.de Valk,
50 jaar koorzang.
Mw.T.Neven-Scheres,
50 jaar koorzang.
Hr.H.Ploumen,
50 jaar koorzang.
Hr.T.Flos,
43 jaar koorzang.
Hr.P.Deneer, 60 jaar koorzang.
Mw.M.Marcellis-Janssen,
Mw.T.Rongen-Pouwels,
beiden 50 jaar koorzang.

***Het diocesaan bestuur wenst alle hiervoren vermelde koren en
koorzangers van harte proficiat met de hun toegekende
onderscheiding vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.***

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat NSGV.**
- Een persoonlijk abonnement voor 3 nummers per jaargang is mogelijk door € 7,- per jaar over te maken op ons postbanknummer (zie onder).

LEDEN VAN HET ALGEMEEN BESTUUR DER NEDERLANDSE SINT-GREGORIUS-VERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Mgr. R.H.M. Maessen, voorzitter,

Wijngaard 11, 6017 AG Thorn, tel. 0475-561410 e-mail: rhm_maessen@hetnet.nl

Aalm. G. Grond, vice-voorzitter,

Graaf van Hornelaan 5, 6093 BM Heythuysen (0475-494442 tel. en fax)

Mr. Drs. J. Hoorens, secretaris,

Beijerstraat 13, 6118 CS Nieuwstadt (046-4853969)

Drs. G. Moonen, penningmeester,

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

J. Augenbroe, Laan van Hövell tot Westerfliet 27, 6411 EW Heerlen. (06-53265172)

J. Halmans-Gommans, Matterhornlaan 13, 5801 KH Venray (0478-583806)

Drs. A. van Hout pr., Molenstraat 4, 6191 KP Beek (06-53329484)

Mw. A. Jansen, Hondstraat 16, 6211 HX Maastricht (043-3216892)

E. Smeets pr., Kerkberg 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378)

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

L. Stultiens, Schaapsweg 25, 6077 CD St.Odiliënberg (0475-533332)

C. Tonnaer, Broekstraat 20, 6085 HG Horn (0475-582276)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond (NSGV):

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond (ook voor het aanvragen van onderscheidingen)
Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond (secretariaat en documentatiecentrum zijn op werkdagen te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken tussen 14.00 en 17.00 uur).
Website: www.nsgvroermond.nl
Telefoon: 0475-386725 / fax: 0475-386797 / e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl
Bankrelaties: Fortis Bank: 22.98.52.599 en Postbank: 1028074, beide t.n.v. 'Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, Roermond'

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (landelijk bureau)

Post- en bezoekadres: Kromme Nieuwegracht 66, 3512 HL Utrecht
Telefoon: 030-2331010 / fax: 030-2364971 / e-mail: info@nsgv.nl / www.nsgv.nl

Kunstfactor

Postadres: Postbus 452, 3500 AL Utrecht
Telefoon: 030-7115100 / fax: 030-2364971 / www.kunstfactor.nl / e-mail: info@kunstfactor.nl

ISSN 1383 - 7109

uam. foras in bethaniam: et eleuatis mani-
dicem. bus suis benedixit eis. Et factum est dum
is. dum benediceret illis recessit ab eis: et fereba-
is scri- tur in relum. Et ipsi adorantes regres-
ra re- si sunt in iherusalem cum gaudio ma-
erunt gno: et erant semper in templo lau-
dantes et benedicentes deum amen.

*Explicit euāgelium secundum lucam. inci-
pit. prologus in euāgelio secundum iohannem.*

Hic est iohannes euange-
lista unus ex discipulis domini:
qui uirgo a deo electus est:
quem de nuptiis uolentem
nubere uocauit deus. Cui uirginitatis
dixit in hoc duplici testimonio datur in eu-
angelio: quod et pre ceteris dilectus a deo
dicitur: et huic matrem suam de cruce com-
mendauit dominus. ut uirginem uirgo serua-
ret. Denique manifestans in euangelio
quod erat ipse incorruptibilis uerbi opus
inchoans. solus uerbum carnem factum
esse. nec lumen a tenebris comprehensum
fuisse testatur: primum signum ponens quod
in nuptiis fecit dominus ostendens quod ipse
erat: ut legentibus demonstraret quod ubi
dominus inuitatus sit deficere nuptiarum ui-
num debeat: et ueteribus immutatis.

nis
mi
deb
ris
a n
ut f
tibi
ri d
ap
Ja p
apu
in p
fact
Du
erat
ret. a
it h
han
mo
cred
testi
lux
nem
do
mū
nit:
recep